Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av patentlagen samt av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att patentlagen och vissa lagar som har samband med den ändras. De föreslagna ändringarna grundar sig huvudsakligen på bestämmelserna i den europeiska patentkonventionen. Propositionen innehåller de lagändringar som är nödvändiga för att Finland skall kunna ansluta sig till den europeiska patentkonventionen.

I patentlagen föreslås bli stadgat om behörig domstol vid rättegångar som gäller europeiskt patent samt om verkställbarheten även i Finland av domar som i stater som har anslutit sig till den europeiska patentkonventionen har getts om europeiskt patent. Till patentlagen föreslås bli fogat ett nytt kapitel, i vilket skall stadgas om det ansökningsförfarande som gäller europeiskt patent samt om meddelande och ikraftträdande av europeiskt patent för Finland.

Anslutningen till den europeiska patentkonventionen innebär att den som söker patent har möjlighet att söka europeiskt patent också för Finland hos det europeiska patentverket. För att ett europeiskt patent skall träda i kraft i Finland krävs dock att en finsk översättning av det europeiska patentet tillställs patent- och registerstyrelsen.

Denna proposition innehåller också ett förslag till sådana ändringar av lagen om nyttighetsmodellrätt, lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar och lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar som en anslutning till den europeiska patentkonventionen förutsätter.

Propositionen innehåller också de ändringar av patentlagen som förutsätts av TRIPS-avtalet, som har samband med avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. I det stadgande som gäller prioritetsdagen för ett patent föreslås bli hänvisat också till medlemsstaterna i avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. Till patentlagen föreslås dessutom bli fogat ett stadgande om omkastad bevisbörda för förfarandepatent. Också stadgandena om tvångslicens för patent föreslås bli ändrade.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa. I fråga om de ändringar som TRIPS-avtalet förutsätter föreslås dock att de skall träda i kraft den 1 januari 1996.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sida

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1

ALLMÄN MOTIVERING 3

1. Inledning 3

2. Nuläge 3
2.1. Patentlagstiftningen 3
2.2. Den europeiska patentkonventionen 4
2.3. TRIPS-avtalet 4

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen 4

4. Propositionens verkningar 6
4.1. Statsekonomiska verkningar 6
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal 7

5. Beredningen av propositionen 7

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll 8
6.1. Samband med andra propositioner 8
6.2. Samband med internationella avtal och fördrag 8

DETALJMOTIVERING 9

1. Motivering till lagförslagen 9
1.1. Patentlagen 9
1.2. Lag om nyttighetsmodellrätt 18
1.3. Lag om uppfinningar av betydelse för landets försvar 20
1.4. Lag om rätt till arbetstagares uppfinningar 21

2. Närmare stadganden och bestämmelser 21

3. Ikraftträdande 21

4. Lagstiftningsordning 22

LAGFÖRSLAG 24
1. Lag om ändring av patentlagen 24
2. Lag om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt 28
3. Lag om ändring av 2 och 3 §§ lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar 30
4. Lag om ändring av 12 § lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar 31

BILAGOR 32
Parallelltexter 32
1. Lag om ändring av patentlagen 32
2. Lag om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt 35
4. Lag om ändring av 12 § lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar 38
Förordning om ändring av patentförordningen 39

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Den som har gjort en uppfinning, som kan tillgodogöras industriellt, eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått, har rätt att på ansökan få patent på uppfinningen och därigenom förvärva ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen enligt vad som stadgas i patentlagen (550/67). Syftet med patentlagstiftningen är att främja näringslivets utveckling. Den genom patent förvärvade ensamrätten innebär att ingen annan än patenthavaren utan dennes tillstånd får utnyttja uppfinningen yrkesmässigt. Denna möjlighet uppmuntrar uppfinnare och företag till nya innovationer och till produktutveckling.

Ett patent som den nationella patentmyndigheten har meddelat gäller endast i den stat där det har meddelats. För att ett mer utvidgat skydd skall erhållas måste uppfinningen patentskyddas i alla de stater som har betydelse som marknadsföringsobjekt för uppfinningen eller som använder mycket sådan teknik som uppfinningen företräder.

Sökandet av patent separat i flera olika stater kräver stora ekonomiska resurser av sökanden, eftersom behandlingen av ansökningen måste skötas separat hos den nationella patentmyndigheten i varje land. Patentmyndigheterna i olika länder utför dubbelarbete, eftersom prövningen av ansökningen i flera länder sker utgående från ungefär samma material. På internationell nivå har därför utvecklats system som underlättar ikraftträdandet av patent i olika länder. T.ex. enligt konventionen om patentsamarbete (FördrS 58/80; Patent Cooperation Treaty; PCT) kan genom internationell ansökan sökas patent i en eller flera konventionsstater. Ansökningen kan lämnas antingen till den mottagande myndigheten i den stat som sökanden är medborgare i, eller där sökanden har sin hemvist, eller alternativt till den internationella byrån. När sökanden gör sin ansökan skall han ange vilka stater han vill att ansökningen skall omfatta. Konventionen om patentsamarbete gäller endast internationell nyhetsgranskning- och patenterbarhetsprövning och fattandet av det slutliga beslutet om meddelande av patent ankommer likväl på patentmyndigheten i konventionsstaten i fråga i det skedet då internationell ansökan fullföljs som nationell patentansökan.

Det internationella patentsamarbetet har utvecklats också på europeisk nivå. Enligt den europeiska patentkonventionen är det möjligt att med en ansökan erhålla patentskydd i de konventionsstater som anges i ansökan. De nationella patentmyndigheterna handlägger inte ansökningen separat, utan ansökningarna handläggs och patent meddelas av det europeiska patentverket.

Denna proposition innehåller de lagändringar som behövs för Finlands anslutning till den europeiska patentkonventionen samt de ändringar i patentlagen som förutsätts i TRIPS-avtalet som anknyter till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/95). Om Finland blir medlem i den europeiska patentkonventionen innebär det att europeiskt patent också kan sökas för Finland. Genom att ansluta sig till patentkonventionen kan Finland påverka den europeiska patentorganisationens verksamhet och utveckling.

2. Nuläge

2.1. Patentlagstiftningen

Patentlagstiftningen i Finland har harmoniserats i överensstämmelse med bestämmelserna i europeiska patentkonventionen. Patentlagens materiella innehåll har ändrats i mera betydande grad senast 1985 då det bl.a. i motsvarighet till den europeiska patentkonventionens tillämpningsföreskrifter 28 och 28 a stadgades om deponeringsförfarandet för mikrobiologiska uppfinningar. En harmonisering av patentlagen med den europeiska patenträtten betraktades som oundviklig av handelspolitiska skäl, även om Finlands anslutning till den europeiska patentkonventionen inte då ansågs nödvändig. I fråga om det materiella innehållet i patentlagen är det endast det förbudet som gäller produktpatent på livs- och läkemedel som inte var harmoniserat med den europeiska patentkonventionen. Detta hinder i den finska lagstiftningen för en anslutning till den

europeiska patentkonventionen undanröjdes den 1 januari 1995 då Finland övergick till ett produktpatentsystem i fråga om livs- och läkemedel. Enligt tillämpningsstadgandet i förordningen om patent på livs- eller läkemedel (932/87) tillämpas förordningen på patentansökningar som görs eller bör anses ha gjorts den 1 januari 1995 eller därefter.

Även om Finland inte har hört till den europeiska patentkonventionen, har det varit möjligt för finländare att ansöka om europeiskt patent för sin uppfinning genom att inge en ansökan till det europeiska patentverket. Det var dock inte möjligt att bringa i kraft ett europeiskt patent för Finland.

2.2. Den europeiska patentkonventionen

Genom den i München den 5 oktober 1973 ingångna europeiska patentkonventionen (Convention on the Grant of European Patents, dvs. European Patent Convention) inrättades Europeiska patentorganisationen (European Patent Organisation) 1973. Den europeiska patentkonventionen trädde i kraft 1977 och det europeiska patentverket inledde sin verksamhet 1978.

Samtliga EU-medlemsstater utom Finland har anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. Denna omfattar för närvarande 17 stater: Belgien, Danmark, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Liechtenstein, Luxemburg, Monaco, Nederländerna, Portugal, Sverige, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike. Av de nordiska länderna har Finland, Norge och Island inte anslutit sig till konventionen.

För Belgiens, Frankrikes, Luxemburgs, Nederländernas, Schweiz, Storbritanniens och Tysklands del trädde den europeiska patentkonventionen i kraft den 7 oktober 1977. För Sveriges del trädde konventionen i kraft den 1 maj 1978 och för Danmarks del den 1 januari 1990. Irland är det land som senast har anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. För Irlands del trädde konventionen i kraft den 1 augusti 1992.

Eftersom Finland deltog i beredningen av den europeiska patentkonventionen och i den regeringskonferens som beslutade att konventionen skall åstadkommas, har Finland rätt att ansluta sig till konventionen utan att samtycke av Europeiska patentorganisationen eller dess medlemsstater behövs för det.

2.3. TRIPS-avtalet

Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (World Trade Organization; WTO), trädde i kraft i Finland den 1 januari 1995. Enligt förordningen om ikraftträdande av avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen och dess bilageavtal samt av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalen (17/95) tillämpas avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, nedan TRIPS-avtalet, (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights; TRIPS) från den 1 januari 1996.

TRIPS-avtalet innehåller detaljerade bestämmelser om skyddsnivån för olika immaterialrättigheter och om genomförandet av dessa rättigheter i medlemsstaterna. Vad gäller patenträtten motsvarar lagstiftningen i Finland till stor del innehållet i TRIPS-avtalet. Till patentlagen skall dock fogas ett stadgande om omvänd bevisbörda med tanke på rättegångar om intrång i förfarandepatent. TRIPS-avtalet förutsätter också en ändring av stadgandena om tvångslicenser som beviljas för patent. Dessutom måste till stadgandet om prioritet fogas en hänvisning till medlemsstaterna i avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. Också till stadgandet om prioritet i lagen om nyttighetsmodellrätt (800/91) föreslås bli fogat en hänvisning till medlemsstaterna i avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Allmänt

Syftet med denna proposition är att göra de erforderliga lagändringarna, varefter Finland kan ansluta sig till den europeiska patentkonventionen samt att bringa TRIPS-avtalet i kraft nationellt i fråga om patentlagstiftningen.

Den europeiska patentkonventionen

I materiellt hänseende är den finska patentlagstiftningen harmoniserad med den europeiska patentkonventionen. En anslutning påverkar t.ex. inte förutsättningarna för erhållande av patentskydd för uppfinningar,

innehållet i den rätt ett patent medför eller grunderna för ogiltigförklarande av patent. En anslutning till patentkonventionen förutsätter dock sådana ändringar i patentlagen och vissa andra lagar som har samband med patentansökningsförfarandet. De föreslagna lagändringarna motsvarar i huvuddrag de lagändringar som genomfördes i Danmark och Sverige i samband med anslutningen till patentkonventionen.

Ett patent enligt den europeiska patentkonventionen skall enligt förslaget benämnas europeiskt patent. Den föreslagna benämningen grundar sig på att de flesta europeiska stater hör till den europeiska patentkonventionen. Benämningen europeiskt patent skiljer sig också från gemenskapspatentet enligt gemenskapspatentkonventionen (Convention for the European patent for the Common Market, Community Patent Convention, CPC, 89/695/EEG), som undertecknades den 14 december 1990. Gemenskapspatentkonventionen har ännu inte trätt i kraft.

Europeisk patentansökan inges till det europeiska patentverket. Ansökningen kan lämnas till något av verkets kontor (München, Haag eller Berlin). Europeisk patentansökan kan också inges till den nationella patentmyndigheten i en medlemsstat, om lagstiftningen i staten i fråga tillåter det. Då skall den nationella patentmyndigheten sända ansökningen vidare till det europeiska patentverket.

Översättningar av europeiskt patent och europeisk patentansökan

De stater som hör till den europeiska patentkonventionen kan ställa tilläggsvillkor i fråga om begynnelsetidpunkten för en ansökans och ett patents rättsverkningar. Om en ansökan inte har ingetts på ett officiellt språk i en medlemsstat, kan staten i fråga ställa som villkor för provisoriskt skydd för europeisk patentansökan att översättningen av patentkraven finns allmänt tillgänglig i enlighet med den nationella lagstiftningen i medlemsstaten. En medlemsstat kan också kräva att rättsverkningarna av europeiskt patent inte träder i kraft i staten i fråga förrän patenthandlingarna på sökandens försorg har översatts till ett officiellt språk i medlemsstaten och gjorts allmänt tillgängliga i enlighet med den nationella lagstiftningen i medlemsstaten. Av de stater som hör till den europeiska patentkonventionen är det endast Luxemburg och Monaco som inte kräver en översättning till ett officiellt språk i medlemsstaten.

Översättningarna är nödvändiga för att den inhemska industrin, näringslivet och uppfinnarna skall få kännedom om den tekniska know how som ingår i patenthandlingarna. Enligt den europeiska patentkonventionen kan medlemsstater med flera än ett officiellt språk kräva en översättning till något av landets officiella språk eller till ett visst officiellt språk. Medlemsstaterna kan dock inte kräva översättningar till flera än ett språk.

I praktiken är det mycket troligt att om europeiskt patent söks för Finland så söks det samtidigt också för Sverige. Sådana situationer där europeiskt patent söks för Finland men inte för Sverige, är mycket sällsynta. Med stöd av stadgandena i språklagen (148/22) och 14 § i regeringsformen, som gäller språkliga rättigheter, bör patent- och registerstyrelsen sörja för de båda nationalspråkens ställning i ärenden som gäller europeiskt patent. Ifall europeiskt patent eller ansökan om europeiskt patent inte uttryckligen krävs i finsk översättning, lämnar utländska sökande troligtvis alltid in handlingarna i svensk översättning för att spara in på patenteringskostnaderna. Då måste handlingarna översättas till finska på åtgärd av patent- och registerstyrelsen, vilket förutsätter ansenliga översättningsresurser. Utgående från ovan stående och med tanke på att patentinformationen skall nå så många som möjligt föreslås det att de ovan nämnda handlingarna skall krävas översatta till finska. Utöver detta skall ett system skapas genom vilket patentmyndigheten skall sörja för att patentkraven vid behov också skall kunna fås på svenska. Patent- och registerstyrelsen i allmänhet kan skaffa svenska översättningar av europeiska patent eller kraven i ansökningarna om europeiskt patent från Sverige.

TRIPS-avtalet

Lagstiftningen i Finland är harmoniserad i sina huvuddrag med bestämmelserna i TRIPS-avtalet. Till patentlagen föreslås bli fogat ett stadgande om omvänd bevisbörda i samband med förfarandepatent. Artikel 34 i TRIPS-avtalet föreskriver omvänd bevisbör-

da i samband med förfarandepatent. Vid en rättegång om intrång i förfarandepatent innebär detta att en svarande som påstås ha kränkt ett patent är skyldig att visa att det förfarande för framställning av en identisk produkt som påstås vara kränkande skiljer sig från det patentskyddade förfarandet för framställning av en ny produkt. Den nuvarande patentlagen innehåller inget stadgande om bevisbörda.

I artiklarna 30 och 31 i TRIPS-avtalet föreskrivs om begränsningar i ensamrätten till patent. Artikel 31.b i TRIPS-avtalet förutsätter att den som ansöker om tvångslicens skall föra förhandlingar med patenthavaren för erhållande av tillstånd att utöva uppfinningen på skäliga ekonomiska villkor före ansökan om tvångslicens hos domstol. Detta krav föreslås bli fogat till patentlagen.

Dessutom föreslås det att tvångslicens för utövande av en patentskyddad upppfinning skall kunna beviljas, om uppfinningen inte inom utsatt tid utövas eller bringas till användning i Finland i skäligt omfång. Enligt förslaget skall också import av en patentskyddad uppfinning anses höra till paragrafens tillämpningsområde. För närvarande kan tvångslicens beviljas, om utövandet av uppfinningen inte har inletts i Finland inom utsatt tid. Enligt tidigare förarbeten till patentlagen har import inte ansetts som utövande av en patentskyddad uppfinning. Ändringsförslaget grundar sig på artikel 27 i TRIPS-avtalet samt på EG-domstolens tolkningslinje, enligt vilken också import i tillräcklig omfattning av en patentskyddad uppfinning eliminerar möjligheten till tvångslicens.

4. Propositionens verkningar

4.1. Statsekonomiska verkningar

Statsekonomiska verkningar

Bedömningen är att en anslutning till den europeiska patentkonventionen kommer att minska antalet utländska patentansökningar som inges i Finland och i stället öka antalet patent som gäller i Finland. Minskningen av antalet patentansökningar som inges i Finland har bedömts försvåra patent- och registerstyrelsens sakkunnigställning som prövningsmyndighet.

Anslutningen till patentkonvention har totalt sett inga betydande ekonomiska verkningar. Fastän anslutningen medför en avsevärd minskning av antalet patentansökningar som inges till patent- och registerstyrelsen, inverkar inte detta i någon högre grad på patent- och registerstyrelsens avgiftsintäkter, eftersom största delen av dessa intäkter inflyter genom årsavgifterna för gällande patent.

När en ny stat ansluter sig till patentkonventionen, skall den betala en anslutningsavgift, som bestäms i artikel 170 i patentkonventionen. För Finlands del har denna anslutningsavgift redan beaktats i patent- och registerstyrelsens andel av statsbudgeten för 1996.

På lång sikt kan anslutningen ha en ökande inverkan på statens inkomster, eftersom årsavgifter för europeiska patent som gäller i Finland skall betalas enligt lagstiftningen i Finland. För närvarande delas dessa årsavgifter jämnt mellan EPO och medlemsstaten. Beloppet av de årsavgifter som inflyter till Finland är beroende av hur många europeiska patent som träder i kraft i Finland. Det har uppskattats att deras antal skulle komma att uppgå till flera tusen per år.

De ändringar som TRIPS-avtalet förutsätter har inga nämnvärda ekonomiska verkningar.

Verkningarna på näringslivet

För företag med internationell verksamhet, vilka patenterar sina uppfinningar utomlands och i sin företagsverksamhet beaktar patent som beviljats utomlands, innebär anslutningen inga betydande förändringar i verksamhetsmiljön. För småföretag på den inhemska marknaden är ändringen däremot mera kännbar. I Finland kommer uppskattningsvis tusentals europeiska patent att träda i kraft årligen, vilka näringslivet och uppfinnarna bör beakta i sin verksamhet. I framtiden måste också småföretagen i större utsträckning än idag beakta ansökningar om europeiskt patent, där Finland anges som en stat för vilken patentskydd söks. Denna utveckling torde öka samarbetet mellan de finska patentombuden och småföretagen. Minskningen av de utländska patentansökningar som ges in till patent- och registerstyrelsen inverkar också på de finska patentombudens arbetsuppgifter. Patentombudens utländska uppdrag kommer att minska

drastiskt, eftersom i synnerhet de utländska patentansökningarna till största delen kommer att ges in till det europeiska patentverket.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Den allmänna bedömningen är att antalet patentansökningar som inges till patent- och registerstyrelsen kommer att minska avsevärt till följd av anslutningen till den europeiska patentkonventionen, eftersom de utländska sökandena övergår till europeisk patentansökan, där Finland designeras som ett av de länder för vilket patentskydd söks. Bibehållandet av den höga nivån på patentverkets nyhetsgranskning- och patenterbarhetsprövning försvåras som en följd av denna utveckling, eftersom en minskning av antalet patentansökningar gör det svårare för patentverkets prövningsingenjörer att specialisera sig inom ett tillräckligt smalt tekniskt specialområde. Med tanke på näringslivets konkurrenskraft är det viktigt att patentverkets servicenivå och sakkunnighet som prövande myndighet bibehålls på nuvarande nivå.

Ett tillräckligt antal ansökningar är väsentligt med tanke på patent- och registerstyrelsens funktionsduglighet och sakkunnighet. Det är inte möjligt för prövningsingenjörerna att specialisera sig, om det kommer in så få ansökningar att antalet prövningsingenjörer vid verket minskar betydligt. Eftersom patent- och registerstyrelsens patent- och innovationslinje för närvarande har en anhopning av obehandlade ansökningar, föranleder en minskning av antalet ansökningar inte omedelbart efter anslutningen en minskning av prövningsarbetet. Det tar uppskattningsvis omkring fem år att helt arbeta bort denna anhopning av obehandlade ansökningar. Behandlingen av de anhopade ansökningarna sker dock inte i jämn takt och inte på samma sätt inom alla teknikområden. På lång sikt är antalet ansökningar efter anslutningen beroende av antalet inhemska patentansökningar som ingetts till patent- och registerstyrelsen.

Efter anslutningen tvingas patent- och registerstyrelsens patent- och innovationslinje ominrikta sin verksamhet. Om minskningen av antalet ansökningar inte kan ersättas på något sätt, innebär detta en snabb och bestående minskning av prövningsarbetet. Detta leder efter en viss tid till ett behov att minska antalet prövningsingenjörer.

Vad gäller andra myndigheter medför anslutningen inga förändringar jämfört med nuläget. Det enda undantaget utgörs av Helsingfors tingsrätt, som också skall börja behandla tvistefrågor som gäller europeiska patentansökningar och europeiska patent. Behandlingen av dessa tvistefrågor skiljer sig dock inte från motsvarande tvister som gäller nationella patentansökningar och patent. Årligen har i medeltal ca 14 patenträttsliga mål anhängiggjorts vid Helsingfors tingsrätt.

De ändringar som TRIPS-avtalet förutsätter har inga nämnvärda verkningar i fråga om organisation och personal.

5. Beredningen av propositionen

Anslutningen till den europeiska patentkonventionen har beretts i flera år. Handels- och industriministeriet tillsatte den 31 oktober 1989 en arbetsgrupp för att utreda de verkningar Finlands eventuella anslutning till konventionen kunde få för patentmyndigheternas, patentombudens och uppfinnarnas verksamhet. År 1990 föreslog det ekonomiskpolitiska ministerutskottet den 1 januari 1995 som tidpunkt för anslutning till konventionen.

Handels- och industriministeriet tillsatte den 19 mars 1992 en kommission för beredning av den lagstiftning som behövs för en anslutning till den europeiska patentkonventionen. Kommissionen avlät sitt betänkande den 1 juni 1993. Utlåtanden om betänkandet gavs av utrikesministeriet, finansministeriet, justitieministeriet, patent- och registerstyrelsen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Centralhandelskammaren, Småföretagarnas Centralförbund, Finlands Patentombudsförening r.f., Patentti-insinöörit r.y., Uppfinnarföreningarnas Centralförbund, Finska Föreningen för industriellt rättsskydd, AIPPI-gruppen i Finland (Association Internationale pour la Protection de la Proprieté Industrielle) och Finlands Advokatförbund. I regel samtyckte utlåtandena till arbetsgruppens förslag till regeringsproposition, även om de fäster uppmärksamhet vid de svårigheter som anslutningen föranleder för patentombudskåren och för patent- och registerstyrelsens ställning som prövningsmyndighet.

Mellan Finlands regering och det euro-

peiska patentverket fördes 1993 förhandlingar om Finlands anslutning till den europeiska patentkonventionen. Enighet nåddes inte om Finlands förslag om en partiell överföring av prövningsarbetet från det europeiska patentverket till patent- och registerstyrelsen för upprätthållande av sakkunskapen vid vårt eget ämbetsverk. Vid utgången av 1993 konstaterade parterna att anslutningsfrågan förblir öppen tills vidare.

Handels- och industriministeriet begärde den 4 januari 1994 utlåtanden av patent- och registerstyrelsen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Centralhandelskammaren, Småföretagarnas Centralförbund, Finlands Patentombudsförening r.f. och Uppfinnarföreningarnas Centralförbund rf om huruvida Finland, med beaktande av det resultat som nåddes i diskussionerna, bör ansluta sig till den europeiska patentkonventionen vid ingången av 1995. Som ett annat alternativ i anhållan om utlåtande föreslogs en handlingslinje, där beslutet om en anslutning uppskjuts till den tidpunkt då frågan om ett eventuellt EU-medlemskap för Finland har avgjorts. Utlåtandena understödde i regel tanken på att beslutet om Finlands anslutning till den europeiska patentkonventionen bör uppskjutas och fattandet av detta beslut vad tidtabellen beträffar bör kopplas ihop med det avgörande som gäller Finlands EU-medlemskap. Efter avgivandet av utlåtandena har beredningen fortsatt.

Efter Finlands anslutning till Europeiska unionen har en anslutning till den europeiska patentkonventionen aktualiserats. Regeringens proposition grundar sig till denna del på patentlagskommissionens betänkande från 1993. Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet i samarbete med patent- och registerstyrelsen.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

6.1. Samband med andra propositioner

Riksdagen har skilt för sig fått en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt och 1 § lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar (RP 47/1995 rd). Den ovan nämnda propositionen och denna proposition kan behandlas och de lagar som föreslås i dem kan träda i kraft oberoende av varandra. Det bör emellertid lagtekniskt observeras att i båda propositionerna föreslås att till 2 § lagen om nyttighetsmodellrätt skall fogas ett nytt moment.

6.2. Samband med internationella avtal och fördrag

Anslutningen till EPC förutsätter förutom de lagförslag som ingår i denna proposition dessutom att Finland deponerar anslutningsakten till konventionen, som inte skall undertecknas, hos Förbundsrepubliken Tysklands regering.

Konventionsanslutningen sammanhänger indirekt med Finlands EU-medlemskap. Finland förband sig genom anslutningsfördraget med EU att godkänna de konventioner som unionens medlemsstater har ingått. En av dessa konventioner är gemenskapspatentkonventionen. En anslutning till gemenskapspatentkonventionen förutsätter att staten i fråga hör till den europeiska patentkonventionen. Genom sin förbindelse att ansluta sig till gemenskapspatentkonventionen har Finland indirekt förbundit sig att ansluta sig till den europeiska patentkonventionen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Patentlagen

6 §. I denna paragraf stadgas om den tidsfrist om tolv månader som gäller ansökningsdagen och inom vilken för samma uppfinning kan sökas patent i en annan stat som anslutit sig till Pariskonventionen (FördrS 36/70 och 43/75) med bibehållande av den ursprungliga prioritetsdagen. Genom Pariskonventionen skapades ett konventionsprioritets-, dvs. avtalsprioritetssystem, enligt vilket för samma uppfinning inom tolv månader kan sökas patent i en annan medlemsstat, varvid denna ansökan fortfarande anses ha blivit gjord samma dag som den ursprungliga ansökningen. Till 1 mom. föreslås dessutom bli fogad en hänvisning till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. Förslaget grundar sig på mest gynnad nationsbehandlingen enligt artikel 4 i TRIPS-avtalet. Beträffande skyddet för industriell äganderätt och upphovsrätt skall vilken som helst fördel, förmån, frihet eller rättighet som någon medlem av Världshandelsorganisationen har beviljat ett rättssubjekt i en annan medlemsstat omedelbart och ovillkorligt beviljas rättssubjekt i alla andra medlemsstater. Vissa undantag från denna förpliktelse anges i nämnda artikel. Dessa undantag hänför sig bl.a. till allmänna internationella avtal som gäller rättshjälp och verkställighet av lag samt till upphovsrätter och vissa internationella avtal som gäller industriell äganderätt och upphovsrätt.

45 §. I denna paragraf stadgas om tvångslicens som gäller utövning av en patentskyddad uppfinning. För närvarande kan tvångslicens användas, om tre år har förflutit sedan patent meddelades och samtidigt fyra år sedan patentansökningen gjordes och uppfinningen inte utövas i Finland i skäligt omfång. Den som då vill börja utöva en uppfinning i Finland, kan erhålla tvångslicens därtill, om godtagbar anledning till underlåtenheten att utöva uppfinningen saknas. Tvångslicens meddelas av domstol, som samtidigt bestämmer i vilken omfattning uppfinningen får utnyttjas samt fastställer vederlaget och övriga villkor för licensen. Tvångslicens kan genom beslut av domstol på yrkande av patenthavaren upphävas, om väsentligt ändrade förhållanden kräver det. Tvångslicens meddelas endast i fråga om utövning i Finland.

Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så, att tvångslicens skall kunna meddelas även i det fallet att den efterfrågan i Finland som hänför sig till en patentskyddad uppfinning inte tillgodoses i skälig omfattning genom import. Med termen "utöva" avses egentlig tillverkning, dvs. tillverkning av en patentskyddad produkt eller användning av en patentskyddad process. Denna term har inte ansetts betyda import av en patentskyddad produkt. Enligt den gällande patentlagen hindrar importen av en patentskyddad produkt således inte att tvångslicens meddelas.

Med termen "bringa till användning" som föreslås bli fogad till detta moment skall även avses import av en patentskyddad produkt. Enligt förslaget skall meddelandet av tvångslicens nu dessutom påverkas av, om importen av den patentskyddade uppfinning för vilken tvångslicens söks är tillräcklig. Finlands medlemskap i Europeiska unionen förutsätter att begränsningarna av den interna handeln inom unionen undanröjs. En patentskyddad uppfinning skall kunna utnyttjas i vilken stat som helst inom Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Meddelandet av tvångslicens endast på den grunden att en uppfinning inte inom en viss tid utövas i tillräcklig omfattning i Finland, begränsar patenthavarens möjligheter att utöva sin patentskyddade uppfinning i en annan medlemsstat. Möjligheten att en tredje part i Finland meddelas tvångslicens för en patentskyddad uppfinning endast under förutsättning att uppfinningen inte utövas i Finland kan leda till att patenthavaren tvingas börja utöva uppfinningen i Finland, fastän den patentskyddade uppfinningen skulle ha bringats till användning i Finland i skäligt omfång genom import. Enligt förslaget skall tvångslicens dock kunna meddelas för en patentskyddad uppfinning fastän den utövas inom

Europeiska unionen, om uppfinningen trots detta inte bringas till användning i Finland i skäligt omfång.

Förslaget grundar sig på den inom Europeiska unionen iakttagna principen om fri rörlighet för varor och på artikel 30 i Romfördraget. Enligt den tolkningslinje som vunnit hävd i EG-domstolens rättspraxis har det ansetts som en kränkning av den fria rörligheten för varor när tvångslicens har meddelats för en patentskyddad uppfinning för att denna skall utövas för inledande av nationell produktion i en medlemsstat, fastän importen av den produkt som åstadkommits med uppfinningen i fråga är tillräcklig. Avgöranden som gäller detta ärende är kommissionen mot Italien (235/89) och kommissionen mot Storbritannien (30/90).

Den föreslagna ändringen grundar sig dessutom på artikel 27.1 i TRIPS-avtalet, enligt vilken meddelandet av patent och åtnjutandet av patenträttigheter inte får vara beroende av platsen för uppfinningen, det tekniska området eller huruvida produkterna importeras eller framställs lokalt.

49 §. I denna paragraf stadgas om förutsättningar för meddelande av tvångslicens. Tvångslicens kan beviljas endast den so m anses ha förutsättningar att utnyttja uppfinningen på ett godtagbart sätt i överensstämmelse med tvångslicensen. Artikel 31 i TRIPS-avtalet reglerar användningen av föremålet för ett patent utan rättighetshavarens samtycke. Enligt punkt b i nämnda artikel kan tvångslicens användas endast om den part som kräver tvångslicens, innan förfarande som gäller meddelande av tvångslicens inleds, har vidtagit åtgärder för att på skäliga affärsmässiga villkor erhålla rättighetshavarens samtycke, utan att ansträngningarna krönts med framgång inom en skälig tidsperiod. Detta krav i fråga om förfarandet kan frångås vid en nationell nödsituation eller andra extrema nödsituationer, om det är fråga om offentlig, icke kommersiell användning. Vid en nationell nödsituation eller andra extrema nödsituationer skall rättighetshavaren underrättas inom kortast möjliga och skäliga tidsrymd.

TRIPS-avtalets krav på att den som kräver tvångslicens först skall föra förhandlingar med rättshavaren i syfte att få en tvångslicens som grundar sig på ett frivilligt avtal föreslås bli fogat till paragrafen. Enligt förslaget skall meddelandet av tvångslicens dessutom förutsätta att den som kräver tvångslicens före framförandet till domstol av sitt krav angående tvångslicens bevisligen har försökt nå ett avtal om tvångslicens på skäliga affärsmässiga villkor för båda de avtalsslutande parterna.

57 a §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om omvänd bevisbörda som gäller förfarandepatent. Förslaget grundar sig på artikel 34 i TRIPS-avtalet, som förpliktar medlemsstaterna att lagstifta om omvänd bevisbörda i fråga om förfarandepatent. Enligt förslaget skall en produkt som framställts utan patenthavarens samtycke anses framställd med ett patentskyddat förfarande, om patent har meddelats för förfarandet för framställning av en likadan ny produkt, och ingenting annat bevisas. Detta innebär att käranden i en rättegång om intrång måste bevisa att det i fall av intrång är fråga om likadana nya produkter, och svaranden måste bevisa att hans förfarande inte gör intrång i patent som meddelats för ett förfarande som används vid framställning av en likadan produkt. Utgångspunkten inom rättssystemet i Finland och också inom patenträtten har varit iakttagandet av en normal fördelning av bevisbördan, dvs. den som hävdar att intrång gjorts i hans patent skall bevisa intrånget. I praktiken har käranden t.ex. i fråga om bioteknologiska uppfinningar svårt att anföra tillräckligt bevis om motpartens framställningsförfaranden. Förslaget förbättrar patenthavarnas ställning i detta avseende. Ett stadgande om omvänd bevisbörda i fråga om förfarandepatent ingick tidigare i 1943 års patentlag (387/43). Också gemenskapspatentkonventionen innehåller en bestämmelse om omvänd bevisbörda i fråga om förfarandepatent.

I 2 mom. föreslås bli stadgat om skydd för affärshemligheter som röjs vid rättegångar om intrång i förfarandepatent. Detta förslag grundar sig på artikel 34.3 punkten i TRIPS-avtalet, enligt vilken svarandens legitima intresse att skydda sina framställnings- och affärshemligheter skall beaktas. Skyddet för affärs- och företagshemligheter är heltäckande ordnat i lagstiftningen. Förutom flera specialstadganden lämpar sig dessutom lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/78) för skyddande av affärs- och företagshemligheter. Också i 30 kap. 5 och 6 §§ strafflagen stadgas det om affärs- och företagshemligheter. Dessa lagar omfattar orättmätigt förvärv av affärs- och företagshemligheter samt orättmätigt röjande och

utnyttjande. Bestämmelsen i TRIPS-avtalet gäller närmast rättegångsförfarandet och i synnerhet skyddande av affärshemligheter vid företeende och mottagande av bevis. Om motsvarande skydd stadgas i i 17 kap. rättegångsbalken och i lagen om offentlighet vid rättegång (945/84). Enligt förslaget skall svarandens legitima intresse att skydda sina affärshemligheter beaktas när motbevis företes. Det föreslagna stadgandet förhindrar att en patenthavare med hjälp av en rättegång om intrång i patent utan grundad anledning eller i onödigt stor omfattning får kännedom om sin konkurrents affärs- och företagshemligheter till exempel detaljer i anslutning till framställningen av en uppfinning. Förslaget innehåller att svaranden i en rättegång om intrång i patent som motbevis tvingas avslöja sina framställningsförfaranden endast i den mån det behövs för behandlingen av ärendet.

65 §. I denna paragraf stadgas det om behörig domstol i patentärenden. I 1 mom. föreslås att domstolens namn, Helsingfors rådstuvurätt, lagtekniskt ändras till Helsingfors tingsrätt. Detta förslag till en lagteknisk ändring grundar sig på underrättsreformen, som trädde i kraft den 1 december 1993. Genom denna reform ändrades underrätternas namn till tingsrätter. Till paragrafen föreslås bli fogade nya 2 och 3 mom., som gäller behörig domstol i tvister om bättre rätt till upppfinning som avses i europeisk patentansökan. Det föreslagna stadgandet grundar sig på det till den europeiska patentkonventionen hörande protokollet om domsrätt och erkännande av domar (Protocol on Jurisdiction and the Recognition of Decisions in respect of the Right to the Grant of a European Patent, dvs. Protocol on Recognition).

Nämnda protokoll innehåller bestämmelser om behörig domstol i tvister, som gäller bättre rätt till uppfinning som ingår i en ansökan som har ingivits till Europeiska patentverket. Dessa tvister behandlas inte vid Europeiska patentverket, utan behörigheten tillfaller enligt artikel 1 konventionsstaternas nationella domstolar. Konventionsstaten skall underrätta det europeiska patentverket om vilken domstol i denna staten som är behörig att behandla dessa tvister. Det europeiska patentverket förmedlar denna information vidare till övriga konventionsstater.

Helsingfors tingsrätt är laga domstol i patenttvister, som gäller patent som har meddelats i Finland. Därför är det motiverat att Helsingfors tingsrätt behandlar också de tvistefrågor gällande europeiska patentansökningar som enligt protokollet om domsrätt och erkännande av domar skall avgöras av finska domstolar.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., enligt vilket Helsingfors tingsrätt skall vara laga domstol även i de ärenden som gäller bättre rätt till uppfinningar för vilka har sökts europeiskt patent. Förslaget grundar sig på artikel 2 i nämnda protokoll, enligt vilken tvister som gäller bättre rätt till uppfinning behandlas av en domstol i den konventionsstat där den som gör europeisk patentansökan har sin hemvist eller sitt egentliga verksamhetsställe. Enligt förslaget skall behandling av ärendet vid Helsingfors tingsrätt förutsätta att svaranden har sin hemvist i Finland eller att käranden har sin hemvist i Finland och att svaranden inte har sin hemvist i en stat som hör till den europeiska patentkonventionen. Detta grundar sig på artikel 3 i protokollet, som säger att om den som söker patent inte har sin hemvist eller sitt verksamhetsställe i någon konventionsstat, men den som yrkar bättre rätt till uppfinning har sin hemvist eller sitt egentliga verksamhetsställe i en konventionsstat, har domstolarna i denna stat uteslutande behörighet att behandla tvister om bättre rätt till uppfinning. Enligt förslaget skall ett ärende kunna behandlas vid Helsingfors tingsrätt även i det fallet att parterna i tvisten muntligen eller skriftligen har avtalat att Helsingfors tingsrätt är behörig domstol i ärendet. Detta grundar sig på artikel 5 i protokollet, enligt vilken parterna i en tvist skriftligen eller muntligen kan avtala om vilken konventionsstats domstol som är behörig.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 3 mom., enligt vilket en i paragrafen avsedd tvist som gäller patentärenden inte får tas till behandling vid Helsingfors tingsrätt, om samma tvistefråga är anhängig mellan samma parter vid någon annan behörig domstol i någon patentkonventions stat.

Artikel 6 i protokollet om domsrätt och erkännande av domar föreskriver att om inget av de ovan nämnda stadgandena kan tillämpas, är Förbundsrepubliken Tysklands domstolar behöriga domstolar.

Enligt nämnda protokoll skall en domstol i en konventionsstat å tjänstens vägnar beakta

om den har behörighet att behandla en tvist som gäller bättre rätt till uppfinning som avses i en ansökan som gjorts till det europeiska patentverket. Om talan som gäller samma uppfinning har väckts mellan samma parter vid domstolar i två konventionsstater, skall den domstol vid vilken talan har väckts senast å tjänstens vägnar överlämna ärendet till den första domstolen för avgörande. Om den första domstolens behörighet likväl är omtvistad, skall den senare domstolen uppskjuta behandlingen av ärendet tills behörighetsfrågan slutligt har avgjorts i den första domstolen.

65 a §. Till lagen föreslås bli fogad en ny paragraf, i vilken skall stadgas om verkningarna i Finland av en lagakraftvunnen dom som getts i en annan patentkonventionsstat. Enligt förslaget är en lagakraftvunnen dom, som har getts av en domstol i en annan patentkonventionsstat verkställbar i Finland i en tvistefråga som avses i 65 § 2 mom. Enligt artikel 9 i protokollet angående behörig domstol och erkännande av beslut rörande rätten att få europeiskt patent skall ett slutligt avgörande som getts av en domstol i en konventionsstat i en tvist som gäller bättre rätt till en uppfinning erkännas utan särskilda åtgärder. Domstolar i andra konventionsstater kan inte åta sig att pröva behörigheten hos den domstol som avkunnat beslutet, eller beslutets giltighet. Enligt förslaget skall en dom som gäller en person som söker europeiskt patent likväl inte vara verkställbar i Finland, om stämningshandlingarna inte har delgivits honom för kännedom på vederbörligt sätt eller om han inte har haft tillräckligt med tid att förbereda domstolsbehandlingen.

9 b kap. Europeiskt patent samt ansökan om europeiskt patent

70 f §. I 1 mom. föreslås bli stadgat om europeiskt patent och ansökan om europeiskt patent. Med europeiskt patent avses patent, som Europeiska patentverket har meddelat i enlighet med den europeiska patentkonventionen. Med europeisk patentansökan avses patentansökan, som har gjorts enligt den europeiska patentkonventionen.

När den europeiska patentkonventionen har trätt i kraft för Finlands del, kan europeiskt patent för Finland meddelas. Det föreslås att denna omständighet uttryckligen skall fastställas i 2 mom.

Paragrafens 3 mom. grundar sig på artiklarna 75 - 77 i den europeiska patentkonventionen, vilka reglerar ingivandet av europeisk patentansökan. En sådan ansökan skall inges till det europeiska patentverket. Enligt förslaget skall en ansökan också kunna inges till patentmyndigheten i Finland, som skall sända ansökningen vidare till det europeiska patentverket. En ansökan som har ingivits hos patentmyndigheten i Finland har samma verkan som en ansökan som samma dag har ingivits hos det europeiska patentverket. Vem som helst kan inge europeisk patentansökan hos patentmyndigheten i Finland. På sökanden ställs inga krav t.ex. i fråga om nationalitet eller hemvist. Ingivandet av en ansökan hos patentmyndigheten i Finland skall inte heller förutsätta att Finland är en av de i ansökningen designerade stater för vilka patentskydd begärs. Då patentmyndigheten i Finland fungerar som mottagande myndighet i fråga om europeisk patentansökan, skall den nationella myndigheten inte undersöka ansökningens formella eller materiella förutsättningar. Ansökningarna skall som sådana tillställas det europeiska patentverket.

I 3 mom. föreslås dessutom bli stadgat om de undantag som gäller ingivande av europeisk patentansökan. Enligt förslaget skall en patentansökan som gäller uppfinning som avses i lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar (551/67) alltid inges till patentmyndigheten i Finland. Om uppfinningen huvudsakligen har betydelse för landets försvar och hemlighållandet av den är viktigt för landets försvar, kan uppfinningen exproprieras till staten genom ett statsrådsbeslut. Expropriering kan ske efter det att patent på uppfinningen har sökts.

Om flera uppfinningar har anförts i grundhandlingarna, kan sökanden dela ansökningen i flera ansökningar medan ansökningen behandlas. Om sökanden begär det, får en ansökan som avskilts från stamansökningen samma löpdag som stamansökningen. En sådan europeisk avdelad patentansökan skall enligt artikel 75.3 i patentkonventionen alltid inges direkt till det europeiska patentverket.

I lagförslagets 70 g - 70 s §§ föreslås bli stadgat om rättsverkningar och behandling av europeisk patentansökan som omfattar Finland och europeiskt patent för Finland. I 4 mom. föreslås bli stadgat att stadgandena i det ifrågavarande kapitlet skall tillämpas på europeiskt patent för Finland och europeisk

patentansökan som omfattar Finland. Det föreslagna 4 mom. är närmast ett lagtekniskt stadgande, som säkerställer att det föreslagna kapitlet tillämpas så, att 70 g - 70 s §§ endast gäller europeiskt patent och europeisk patentansökan, där Finland är en av de designerade staterna.

70 g §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om när europeiskt patent har meddelats och om vilken rättsverkan ett meddelat europeiskt patent har i Finland. Stadgandet grundar sig på patentkonventionens artikel 2.2. och artikel 97.4, enligt vilken europeiskt patent är meddelat, när det europeiska patentverket har publicerat en kungörelse om att patent har meddelats.

Enligt förslaget skall europeiskt patent anses meddelat, när det europeiska patentverket har kungjort om att patent har meddelats. Europeiskt patent för Finland skall ha samma rättsverkan som ett av patentmyndigheten i Finland meddelat nationellt patent, och på sådant europeiskt patent skall tillämpas de stadganden som gäller patent som meddelats i Finland, om inte något annat stadgas i det ifrågavarande kapitlet.

70 h §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om förutsättningarna för att europeiskt patent skall få rättsverkan i Finland, dvs. om översättning av handlingarna och om publiceringsavgift för översättningen. Dessutom föreslås det att i paragrafen skall stadgas om den nationella patentmyndighetens åtgärder vad gäller översättningen. Stadgandena grundar sig på artiklarna 65, 97 och 102 i patentkonventionen. Enligt artikel 65 i konventionen kan en konventionsstat kräva att rättsverkan hos europeiskt patent som det europeiska patentverket har meddelat inte träder i kraft i konventionsstaten i fråga förrän de handlingar som ligger till grund för meddelande av patentet har översatts till det officiella språket i konventionsstaten och publiceringsavgiften för översättningen har betalats. Om konventionsstaten har fler än ett officiellt språk, kan den kräva att översättningarna skall göras till något av dessa officiella språk. Konventionsstaten kan enligt nämnda artikel dock också kräva att översättningen skall göras till ett visst av dessa officiella språk. Konventionsstaten kan dock inte kräva översättning till flera än ett språk.

Enligt 1 mom. har europeiskt patent ingen rättsverkan i Finland, om inte sökanden eller patenthavaren inom utsatt tid som bestäms närmare genom patentförordningen till patentmyndigheten har ingivit en översättning till finska av de handlingar som ligger till grund för meddelande av patentet och inte betalat fastställd avgift för publicering av översättningen. De handlingar som skall översättas är uppfinningens benämning, sammandraget och patentkraven, sådana det europeiska patentverket har sänt dem till sökanden för godkännande. Eftersom det inte kan krävas att handlingarna skall översättas till både finska och svenska, föreslås det att översättningen skall ges in på befolkningens majoritetsspråk, dvs finska. Om översättning inte har ingivits och publiceringsavgift för översättningen inte har betalats inom utsatt tid, är patentet ogiltigt för Finlands del enligt artikel 65.3 i den europeiska patentkonventionen. Om det europeiska patentverket har beslutat att ett europeiskt patent skall upprätthållas i omvandlad form, skall ovan nämnda skyldighet att inge översättning och betala publiceringsavgift för översättningen enligt förslaget också gälla de ändrade handlingarna.

I 2 mom. föreslås bli stadgat att en översättning som har ingivits till patentmyndigheten till Finland är offentlig. Detta förutsätter att det europeiska patentverket har publicerat en europeisk patentansökan. Det europeiska patentverket kan utfärda en kungörelse om att patent har meddelats innan 18 månader har gått efter ansökningens ingivningsdag eller den begärda prioritetsdagen. I ett sådant fall sker publiceringen av ansökningen med kungörelse som gäller meddelande av patent, och först därefter är översättningen offentlig.

I 3 mom. föreslås bli stadgat om kungörelse i Finland av europeiskt patent som det europeiska patentverket har godkänt. När förutsättningarna för att ett europeiskt patent skall ha rättsverkan i Finland föreligger, skall patentmyndigheten enligt det föreslagna 3 mom. utan dröjsmål utfärda kungörelse om europeiskt patent för Finland. Kungörelse innebär att rubrikuppgifterna för ansökningen kungörs både på finska och svenska. Dessutom skall patentmyndigheten så snart som möjligt hålla kopior av översättningen allmänt tillgängliga. Patentmyndigheten skall också med stöd av stadganden i språklagen och 14 § regeringformen sörja för att patenthavaren i ett europeiskt patent vid behov finns tillgängliga också på svenska. Patentmyndigheten skall kunna skaffa översätt-

ningarna från Sverige eller översätta patentkraven på egen åtgärd.

70 i §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om den möjlighet som skall ges patentmyndigheten att godkänna att också översättning som ingivits eller avgift för publicering av översättning som betalats efter att tidsfristen enligt den föreslagna 70 h § löpt ut har ingivits eller betalats inom utsatt tid.

I 1 mom. föreslås bli stadgat att 71 a § 1 mom. skall tillämpas i fråga om ingivande av översättning och betalande av publiceringsavgiften för översättningen. I det nämnda momentet stadgas om patentmyndighetens möjlighet att i vissa fall av rimliga skäl besluta att en viss åtgärd har vidtagits inom föreskriven tid trots att tidsfristen har överskridits.

Lagens 71 a § 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas också på ingivande av översättning eller betalning av publiceringsavgift enligt 70 h § 1 mom., om den föreskrivna tid som gäller dessa fall har överskridits. Patenthavaren skall alltid anses ha lidit rättsförlust, om den föreskrivna tiden enligt 70 h § 1 mom. har överskridits, eftersom europeiskt patent inte får rättsverkan i Finland i ett sådant fall. Om en framställning enligt 71 a § 1 mom. har godkänts, skall patent- och registerstyrelsen enligt förslaget utan dröjsmål kungöra detta på finska och svenska. Då kommer dessutom 3 mom. i den föreslagna 70 h § till tillämpning.

I 2 mom. föreslås bli hänvisat till utnyttjanderätten enligt 71 c § 2 och 3 mom. Förslaget lyder att om någon, efter att den bestämda tiden enligt 70 h § 1 mom. har utgått men innan kungörelsen enligt 1 mom. utfärdades i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får utan hinder av patentet fortsätta utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art. Enligt 71 c § 3 mom. kan denna rätt övergå till någon annan endast i samband med överlåtelse av rörelse tillsammans med sådan rörelse där rätten har uppkommit eller utnyttjandet har avsetts ske.

70 j §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om utvidgning av patentskyddets omfattning som grund för ogiltighetsförklaring i fråga om europeiskt patent. Vad gäller utvidgning av patentskyddets omfattning föreslås det att på europeiskt patent dessutom skall tillämpas 52 § 1 mom. 4 punkten, om patentskyddet har utvidgats efter att europeiskt patent har meddelats. Enligt den europeiska patentkonventionen sker invändningsförfarande först efter att patent har meddelats. Invändningen kan leda till att det europeiska patentverket upprätthåller patentet, men i ändrad form. Enligt artikel 123.3 i patentkonventionen får sökanden dock inte efter att patent har meddelats ändra patentkraven så, att patentskyddets omfattning utvidgas.

Enligt 52 § 1 mom. 4 punkten skall domstolen förklara patent ogiltigt på talan därom, såvida det har meddelats fastän patentskyddets omfattning har utvidgats efter det ansökningen godkänts för utläggning. Eftersom europeiskt patent inte godkänns för utläggning förrän patent har meddelats, är inte 52 § 1 mom. 4 punkten tillämplig som sådan. Därför har i paragrafen tagits in ett stadgande, där utvidgning av patentskyddets omfattning efter det att ansökningen godkänts för utläggning i fråga om europeiskt patent jämställs med utvidgning av patentskyddets omfattning efter det att patent har meddelats.

70 k §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om rättsverkan i Finland av att det europeiska patentverket upphäver ett europeiskt patent. Enligt artikel 102 i patentkonventionen kan det europeiska patentverket till följd av invändning upphäva ett patent helt eller delvis. Upphävandet har då samma verkan som om patentet förklaras ogiltigt i Finland i motsvarande omfattning. När ett patent genom lagakraftvunnen dom har förklarats ogiltigt, skall patentmyndigheten enligt förslaget utan dröjsmål kungöra detta på finska och svenska. Enligt förslaget skall kungörelseskyldigheten gälla upphävande av europeiskt patent helt eller delvis.

70 l §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om de årsavgifter som skall betalas för europeiskt patent och om påföljderna av underlåtenhet att betala dessa avgifter. Enligt det föreslagna 1 mom. skall patenthavaren för europeiskt patent betala en fastställd årsavgift för varje avgiftsår efter det år under vilket det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats.

Under tiden för behandlingen av patentansökningen skall årsavgifterna betalas till det europeiska patentverket. Årsavgifterna för europeiskt patent skall däremot betalas till medlemsstaten. Enligt artikel 141.1 i patentkonventionen betalas årsavgifterna till den

nationella myndigheten dock först efter det år under vilket det europeiska patentverket har utfärdat kungörelse om att patent har meddelats. Årsavgifterna för europeiskt patent i Finland skall fastställas genom beslut av handels- och industriministeriet.

I 2 mom. föreslås bli stadgat att om inte årsavgiften för europeiskt patent betalas enligt de föreslagna 1 mom. och 41 §, skall istället tillämpas 51 §, enligt vilken patentet är förfallet från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalts. Samtidigt föreslås det att den första årsavgiften dock skall förfalla till betalning först när två månader har gått efter det att patent har meddelats. Artikel 141.2 i patentkonventionen föreskriver att om årsavgiften förfaller till betalning inom två månader efter att det europeiska patentverket har utfärdat kungörelse om att patent har meddelats, har sökande rätt att under denna tid betala årsavgiften utan förhöjning enligt 41 § 3 mom.

70 m §. I 1 mom. föreslås bli stadgat att europeisk patentansökan, för vilken det europeiska patentverket har fastställt ingivningsdag, i Finland skall ha samma rättsverkan som nationell patentansökan som gjorts samma dag. Det föreslås att om ansökningen enligt den europeiska patentkonventionen har prioritet från en tidigare dag än ingivningsdagen, skall en sådan prioritet gälla även i Finland. Förslaget grundar sig på artikel 66 och artikel 139.1 i patentkonventionen.

I 2 mom. föreslås bli stadgat att publicering av europeisk patentansökan enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen vid tillämpning av 2 § 2 mom. skall jämställas med att en ansökan blir allmänt tillgänglig enligt 22 §. Vid nyhetsgranskning av en uppfinning anses enligt 2 § 2 mom. även innehållet i en patentansökan som före dagen för patentansökningen gjorts här i landet som känt, om denna ansökan blir offentlig enligt 22 §. Enligt förslaget skall det ovan sagda gälla även publicering enligt artikel 158.1 i patentkonventionen, om det europeiska patentverket jämställer en sådan publicering med publicering enligt artikel 93. Enligt artikel 158.1 i patentkonventionen skall publicering enligt artikel 21 i patentsamarbetskonventionen under vissa förutsättningar ersätta publicering enligt artikel 93.1 i den europeiska patentkonventionen. Enligt punkt 1 i nämnda artikel skall europeisk patentansökan publiceras så snart som möjligt efter det aderton månader har förflutit från ingivningsdagen eller, om prioritet yrkats, från prioritetsdagen. På sökandens begäran kan ansökningen dock publiceras före utgången av denna frist. Träder det beslut genom vilket det europeiska patentet meddelats i kraft före utgången av denna frist, skall ansökningen publiceras samtidigt med den europeiska patentskriften.

70 n §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om det provisoriska skydd som en uppfinning får under ansökningstiden. Europeiskt patent skall få provisoriskt skydd i de fall då ansökningen senare leder till patent för Finland. Förslaget grundar sig på artikel 67 i patentkonventionen. I denna paragraf skall stadgas om förutsättningarna för provisoriskt skydd, om skyddets omfattning och om preskriptionstiden för ersättningstalan som väcks på grundval av patentintrång.

Enligt 1 mom. skall en uppfinning kunna få skydd under ansökningstiden endast om sökanden inger översättning till finska av de publicerade patentkraven till myndigheterna efter att europeisk patentansökan har publicerats enligt artikel 93 i patentkonventionen. Eftersom översättning enligt den europeiska patentkonventionen inte kan krävas till finska och svenska, föreslås det att översättningen skall ges in på befolkningens majoritetsspråk, dvs finska. Enligt förslaget skall patentmyndigheten hålla översättningen allmänt tillgänglig och utan dröjsmål utfärda kungörelse om översättningen på finska och svenska. Kungörelsen skall ske utan särskild avgift. Patentmyndigheten skall också med stöd av stadgandena i språklagen och 14 § regeringsformen sörja för att de publicerade patentkraven vid behov finns tillgängliga också på svenska.

I 2 mom. föreslås bli stadgat om patentskyddets omfattning. Det provisoriska patentskyddet skall endast omfatta vad som framgår såväl av patentkraven, publicerade enligt det som föreslås i 1 mom., som av patentkraven för själva patentet. Om någon efter det att kungörelse enligt 1 mom. har publicerats yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning för vilken skydd har sökts genom europeisk patentansökan, skall enligt förslaget tillämpas de stadganden som gäller patentintrång, om ansökningen leder till ett patent som har rättsverkan i Finland. För utnyttjande som har skett under denna tid skall inte kunna utdömas straff, endast skadestånd. Skadestånd skall kunna bestämmas endast

enligt 58 § 2 mom. Den som begår intrånget skall då vara skyldig att betala ersättning för utnyttjandet av uppfinningen endast i den mån det befinns skäligt.

I 3 mom. föreslås bli stadgat om de tider inom vilka ersättningstalan skall väckas på ett sätt som motsvarar 60 § 2 mom. Om ersättningstalan väcks inom ett år efter att invändningstiden har löpt ut, skall 58 § 3 mom. inte tillämpas. Enligt 58 § 3 mom. kan ersättning för skada yrkas på grundval av patentintrång endast för de fem senaste åren innan talan väcktes. Rätten till skadestånd är förverkad, om talan som gäller ersättningsyrkande inte väcks inom fem år. Om ersättningstalan likväl väcks inom ett år efter att patent har meddelats, föreskriver 60 § 2 mom. att 58 § 3 mom. inte skall tillämpas. Ett motsvarande stadgande i fråga om europeiskt patent föreslås i 3 mom. Lagrummet i fråga skall inte heller tillämpas, om invändning har gjorts och talan om ersättning väcks inom ett år efter att det europeiska patentverket har beslutat att patentet skall upprätthållas.

70 o §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om verkningarna i Finland av att en europeisk patentansökan återkallas eller avslås. Om europeisk patentansökan eller en designering som gäller Finland återkallas, skall detta enligt 1 mom. ha samma verkan som återkallelse av nationell patentansökan. Detsamma skall enligt förslaget gälla situationer, där ansökningen anses återkallad enligt den europeiska patentkonventionen, och handläggningen av ansökningen inte har återupptagits i enlighet med artikel 121 i patentkonventionen. Om sökanden inte har iakttagit de frister som det europeiska patentverket har fastställt, kan handläggningen av ansökningen enligt artikel 121 i patentkonventionen under vissa förutsättningar återupptas, fastän den har avslagits eller skall anses återkallad. Sökanden skall framställa yrkande om att handläggningen av ansökningen skall återupptas inom två månader efter att han har fått underrättelse om att ansökningen har avslagits eller att ansökningen anses återkallad. Dessutom skall sökanden inom samma tid vidta försummad åtgärd och betala fastställd avgift för att handläggningen av ansökningen skall återupptas.

I 2 mom. föreslås bli stadgat om verkningarna av att europeisk patentansökan avslås. Om europeisk patentansökan avslås, skall detta ha samma verkan som avslag på nationell patentansökan. Tillämpningen av detta stadgande skall förutsätta att beslutet om avslag är slutligt, dvs. att besvärstiden eller tidsfristen enligt artikel 121 i patentkonventionen för återupptagande av handläggningen har löpt ut. I bägge fallen är tidsfristen två månader från delfåendet om beslutet.

70 p §. Den föreslagna paragrafen grundar sig på artikel 70.3 i patentkonventionen. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs att om en översättning som avses i 70 h och 70 n §§ inte överensstämmer med handlingarnas lydelse på det språk som varit handläggningsspråk vid det europeiska patentverket, skall patentskyddet omfatta endast vad som framgår av båda lydelserna. Ansökningen handläggs vid det europeiska patentverket på något av ämbetsverkets tre officiella språk, som är engelska, franska och tyska. Sökanden skall enligt eget val inge europeisk patentansökan på något av dessa språk.

I 2 mom. föreslås bli stadgat att endast lydelsen på det europeiska patentverkets handläggningsspråk skall vara beviskraftig vid en ogiltighetsrättegång enligt 52 §. Med beviskraft avses här att innehållet i handlingarna på handläggningsspråket skall ligga till grund för domstolens beslut. Innehållet i de nämnda handlingarna är således avgörande, om den översättning som avses i 70 h och 70 n §§ inte motsvarar handlingarna på handläggningsspråket.

70 q §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om rättelse av en översättning enligt 70 h §. De föreslagna 1 och 2 mom. grundar sig på artikel 70.4 i patentkonventionen, som föreskriver att om den nationella lagstiftningen enligt den föreslagna 70 p § reglerar rättsverkningarna av en översättning, måste sökanden eller patenthavaren få inge rättad översättning av patentansökningen eller patentet.

Enligt det föreslagna 1 mom. ersätter den rättade översättningen den ursprungliga översättningen, om sökanden eller patenthavaren inkommer till patentmyndigheten med rättelse av en översättning enligt 70 h § och betalar den fastställda publiceringsavgiften. En rättad översättning är offentlig endast om den ursprungliga översättningen är offentlig. Patentmyndigheten skall utan dröjsmål utfärda kungörelse om rättelsen på finska och svenska och så snart som möjligt hålla kopior av översättningen allmänt tillgängliga,

när rättelsen har ingivits och publiceringsavgiften har betalats förutsatt att den ursprungliga översättningen är offentlig.

I 2 mom. föreslås bli stadgat att om sökanden inkommer med rättelse av översättning som avses i 70 n §, skall patentmyndigheten utan dröjsmål utfärda kungörelse om rättelsen på finska och svenska och hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Efter kungörelsen ersätter den rättade översättningen den ursprungliga översättningen.

I 3 mom. föreslås bli stadgat om den rätt till förhandsutnyttjande som grundar sig på felaktig översättning. Detta stadgande grundar sig på artikel 70.4 b i patentkonventionen. Om någon, innan rättad översättning blev gällande, i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt här i landet på ett sådant sätt som enligt tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i sökandens eller patenthavarens rätt vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får han enligt förslaget den rätt till förhandsutnyttjande som anges i 71 c § 2 och 3 mom.

70 r §. I 1 mom. föreslås bli stadgat att om patentsökanden eller patenthavaren har underlåtit att iaktta den tid som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen, men det europeiska patentverket med stöd av artikel 122 i patentkonventionen förklarar att rättsförlust inte har skett, har detta samma verkan även i Finland. Det föreslagna stadgandet motsvarar vad innehållet beträffar 71 a §.

I 2 mom. föreslås bli stadgat om rätt till förhandsutnyttjande i det fall som avses i det föreslagna 1 mom. Har någon efter det rättsförlusten skedde, men innan det europeiska patentverket har utfärdat kungörelse om en förklaring enligt 1 mom., i god tro börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt här i landet eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, skall han enligt förslaget få den rätt till förhandsutnyttjande som anges i 71 c § 2 och 3 mom. Förslaget grundar sig på artikel 122.6 i patentkonventionen.

70 s §. I denna paragraf föreslås bli stadgat om omvandling av europeisk patentansökan till nationell patentansökan. Förslaget baserar sig på artiklarna 135-137 i patentkonventionen. I 1 mom. föreslås bli stadgat om de förutsättningar som skall råda för att europeisk patentansökan skall kunna omvandlas till nationell patentansökan, om den europeiska patentansökningen skall anses återkallad därför att den mottagande nationella myndigheten inte har ingivit den till det europeiska patentverket inom utsatt tid. Enligt artikel 77.5 i den europeiska patentkonventionen skall europeisk patentansökan anses återkallad, om den inte kommit det europeiska patentverket tillhanda inom fjorton månader från ingivandet eller, om prioritet yrkats, från prioritetsdagen.

Enligt det föreslagna 1 mom. skall europeisk patentansökan som skall anses återkallad kunna omvandlas till nationell ansökan på sökandens begäran, om begäran om omvandling inges till den mottagande myndigheten inom tre månader från den dag då det europeiska patentverket meddelade att ansökningen anses återkallad. Tidsfristen skall anses börja löpa från det datum som anges i dateringen av det europeiska patentverkets meddelande. Tremånadersfristen grundar sig på artikel 135.2 i patentkonventionen. Enligt förslaget skall begäran om omvandling till nationell patentansökan inkomma till patentmyndigheten i Finland inom 20 månader från den dag då ansökningen ingavs eller, om prioritet yrkas, från den dag från vilken prioritet begärs. Denna tidsfrist grundar sig på artikel 136.2 i patentkonventionen, enligt vilken den nationella myndighet till vilken begäran om omvandling har ingivits skall sända begäran jämte avskrift av ansökningen till de nationella patentmyndigheter som sökanden har angett i begäran. Eftersom tidsfristen i fråga gäller den patentmyndighet som tagit emot begäran om omvandling, kan sökanden inte åberopa förlängning av tidsfrist enligt 71 a §. Enligt vad som föreslås bör sökanden dessutom erlägga stadgad ansökningsavgift och ge in en översättning av patentansökan i enlighet med vad som stadgas om detta i fråga om nationell patentansökan i 8 § 5 mom. Ansökningsavgiften och översättningen skall tillställas patentmyndigheten inom utsatt tid. Dessa krav baserar sig på artikel 137 i patentkonventionen. I 8 § 5 mom lagen stadgas i fråga om nationella patent om patentmyndighetens skyldighet att dra försorg om att patentkraven och sammandraget översätts till det andra inhemska språket, om patentkraven och sammandraget har gjorts upp endast på ett inhemskt språk.

I 2 mom. föreslås bli stadgat att om europeisk patentansökan skall anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på handläggningsspråket inte har ingivits till det

europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan den europeiska patentansökningen på sökandens begäran omvandlas till nationell patentansökan. Härvid skall iakttas vad som stadgas i artiklarna 135 och 136 i patentkonventionen. Enligt artikel 135.1 b i patentkonventionen, kan i de fördragsslutande staternas nationella lagstiftning föreskrivas att europeisk patentansökan kan omvandlas till nationell ansökan även i det fallet att ansökningen anses återkallad på grund av dröjsmål med översättningarna.

Enligt artikel 136.1 i patentkonventionen anser det europeiska patentverket att begäran inte har gjorts förrän betalningen har erlagts. Det europeiska patentverket skall sända begäran jämte handlingarna rörande ansökningen till de nationella ämbetsverk som sökanden anger. Enligt ovanstående skall sökanden inge översättning av patentansökningen enligt 8 § 5 mom.

Det föreslagna 3 mom. grundar sig på artikel 137 i patentkonventionen. Om en patentansökan enligt de föreslagna 1 och 2 mom. uppfyller de krav angående en ansökans form som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till denna, skall ansökan godtas i detta avseende. Det föreslagna stadgandet hindrar inte patentmyndigheten från att i enlighet med 8 § 4 mom. kräva att sökanden skall styrka sin rätt till uppfinningen, om patent söks av någon annan än uppfinnaren. Det är då fråga om ett annat krav än ett sådant som gäller ansökningens form.

71 a §. I paragrafens 1 mom. stadgas om patentmyndighetens möjlighet att anse en viss åtgärd vidtagen inom föreskriven tid, om patentsökanden har lidit rättsförlust på grund av att han inte har vidtagit åtgärden hos patentmyndigheten inom föreskriven tid, fastän sökanden har gjort allt som skäligen kunde krävas av honom för att iaktta den föreskrivna tiden. Paragrafen fogades till lagen genom en lag av den 10 maj 1985 (387/85) som ett resultat av samnordiskt lagberedningsarbete. Stadgandet grundar sig på artikel 122 i den europeiska patentkonventionen.

Den finska patentmyndigheten har tolkat möjligheten enligt 1 mom. att ha överseende med överskriden tidsfrist strängare än det europeiska patentverket. Eftersom artikel 122 i patentkonventionen och 71a § i patentlagen gäller samma slags situationer, är det ändamålsenligt att den finska patentmyndighetens och det europeiska patentverkets tolkningslinjer är så enhetliga som möjligt.

Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så att patentmyndigheten skall konstatera att åtgärden skall anses vidtagen inom föreskriven tid, om patentsökanden eller patenthavaren i ett annat ärende än ett sådant som avses i paragrafens 2 mom. har lidit rättsförlust på grund av att han inte har vidtagit en åtgärd hos patentmyndigheten inom den tid som föreskrivits i patentlagen eller med stöd av den, men han har varit så omsorgsfull som omständigheterna kräver vad gäller iakttagandet av föreskriven tid, och om han vidtar åtgärden inom två månader från det förfallet upphörde, dock senast inom ett år från fristens utgång. Utöver patentsökanden föreslås det att också patenthavaren skall kunna göra en dylik framställning. Förlust av tidsfrist för en åtgärd som skall vidtas hos patentmyndigheten kan också gälla beviljat europeiskt patent. Därför föreslås det att också patenthavaren skall kunna göra en framställning till patentmyndigheten om återställande av rättigheter.

1.2. Lag om nyttighetsmodellrätt

2 §. I paragrafen stadgas om nyttighetsmodellens nyhet. Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket, vid tillämpningen av 2 mom., publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen av en europeisk patentansökan skall jämställas med en ansökans offentliggblivande enligt 22 § patentlagen. Enligt 2 § 2 mom. lagen anses att, när det undersöks om en uppfinning är ny, allt är känt som har blivit allmänt tillgängligt, vare sig detta skett genom skrift, föredrag eller utnyttjande eller på annat sätt. Likaså anses innehållet i en ansökan om nyttighetsmodellrätt, en patentansökan och en mönsterrättsansökan som före dagen för nämnda ansökan ingetts här i landet som känt, om denna ansökan blir offentlig enligt 18 § denna lag, 22 § patentlagen eller 19 § mönsterrättslagen (221/71). Enligt förslaget skall det som sägs ovan också gälla publicering enligt artikel 158.1 i patentkonventionen, om det europeiska patentverket jämställer en sådan publicering med publicering enligt artikel 93. Enligt artikel 158.1 i patentkonventionen ersätter publicering av ansökan enligt artikel 21 i konventionen om patentsamarbete under vis-

sa förutsättningar publicering enligt artikel 93.1 i den europeiska patentkonventionen.

5 §. I paragrafen stadgas på samma sätt som i 6 § patentlagen att prioritetsdagen för en ansökan om nyttighetsmodell bestäms utgående från avtalsprioritetssystemet enligt Pariskonventionen. Till paragrafens 1 mom. föreslås bli fogad en hänvisning till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. Förslaget grundar sig på behandlingen som mest gynnad nation enligt artikel 4 i TRIPS-avtalet vilken skall följas i fråga om industriella rättigheter och upphovsmannarättigheter.

8 a §. Enligt artikel 140 i den europeiska patentkonventionen skall de artiklar som gäller omvandling av europeiskt patent till nationell patentansökan tillämpas också på nyttighetsmodeller i de stater som har gällande nationell lagstiftning om nyttighetsmodeller eller certifikat för nyttighetsmodell. Nationellt ikraftträdande enligt artikel 140 i patentkonventionen innebär att europeisk patentansökan i de fall som avses i artiklarna 66, 124, 135-137 och 139 i patentkonventionen kan omvandlas till nationell ansökan om nyttighetsmodell. Artikel 139 i patentkonventionen reglerar fastställandet av prioritetsdagen.

Till lagen om nyttighetsmodellrätt föreslås bli fogad en ny 8 a §, som skall stadga om omvandlingen av europeisk patentansökan till nationell ansökan om nyttighetsmodellrätt. Meningen är att den föreslagna paragrafen vad innehållet beträffar skall motsvara den i propositionen föreslagna 70 s § patentlagen. I 1 mom. föreslås bli stadgat om förutsättningarna för omvandling i det fallet att europeisk patentansökan har ansetts återkallad därför att den inte inom utsatt tid har inkommit till det europeiska patentverket från den mottagande nationella registreringsmyndigheten i en konventionsstat.

Begäran om omvandling skall inges till ovan nämnda registreringsmyndighet som har tagit emot ansökningen inom tre månader efter att sökanden underrättades om att ansökningen anses återkallad. Tidsfristen anses börja det datum som finns angivet på det meddelande som det europeiska patentverket har sänt till sökanden. Enligt förslaget skall europeisk patentansökan kunna omvandlas till nationell ansökan om nyttighetsmodellrätt förutsatt att en begäran om omvandling inkommer till registreringsmyndigheten i Finland, dvs. till patent- och registerstyrelsen, inom 20 månader från den dag då europeisk patentansökan ingavs eller, om prioritet yrkas, från den dag från vilken prioritet begärs. Enligt förslaget skall sökanden dessutom till den nationella registreringsmyndigheten betala fastställd ansökningsavgift och inge översättning av ansökningen inom utsatt tid. I fråga om detta krav på översättning föreslås att i paragrafen skall hänvisas till 7 §, enligt vilken beskrivningen och skyddskravet av uppfinningen skall avfattas på finska eller svenska enligt den gällande språklagstiftningen. Om skyddskravet har avfattats endast på det ena inhemska språket, skall registreringsmyndigheten se till att det översätts till det andra språket innan nyttighetsmodellen registreras.

I 2 mom. föreslås bli stadgat om omvandling av europeisk patentansökan till nationell ansökan om nyttighetsmodellrätt i det fallet att europeisk patentansökan skall anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på dess handläggningsspråk inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid. Enligt artikel 135 (2) i den europeiska patentkonventionen skall begäran om omvandling inges till det europeiska patentverket inom tre månader från den dag då det europeiska patentverket meddelade sökanden att ansökningen anses återkallad. I begäran skall anges de konventionsstater beträffande vilka sökanden önskar omvandla europeisk patentansökan till nationell patentansökan. I propositionen föreslås att en hänvisning till artikel 135 och 136 i den europeiska patentkonventionen i fråga om omvandling skall ingå i denna paragraf. Med stöd av artikel 136 (1) i patentkonventionen skall sökanden dessutom betala omvandlingsavgift till det europeiska patentverket. Begäran anses ingiven först när omvandlingsavgift har betalats. Det europeiska patentverket skall vidarebefordra begäran om omvandling jämte de handlingar som gäller ifrågavarande ansökan till de designerade nationella ämbetsverk som sökanden har angivit. Enligt vad som föreslås skall sökanden till patent- och registerstyrelsen betala en fastställd avgift som gäller nyttighetsmodellansökan och ge in en översättning av ansökan enligt vad som stadgas om detta i 7 §. Både avgiften och översättningen skall lämnas in inom stadgad tid.

I 3 mom. föreslås bli stadgat att en nyttighetsmodellansökan enligt de föreslagna 1 och 2 mom. skall godkännas, om den upp-

fyller de formkrav på en ansökan som ställs i den europeiska patentkonventionen och dess tillämpningsföreskrifter. Det föreslagna momentet grundar sig på artikel 137.1 i patentkonventionen, som föreskriver att på europeisk patentansökan som har omvandlats till nationell patentansökan inte är tillämpliga sådana i nationell lag föreskrivna formkrav som avviker från eller är mer omfattande än de formkrav som anges i den europeiska patentkonventionen. Det föreslagna momentet hindrar inte patent- och registerstyrelsen i egenskap av nationell registreringsmyndighet att enligt 6 § 3 mom. kräva att sökanden skall styrka sin rätt till uppfinningen, om nyttighetsmodellrätt söks av någon annan än uppfinnaren. Det är då fråga om ett annat krav än ett krav som gäller ansökans form.

30 §. I paragrafen stadgas om tvångslicens för användning av en uppfinning som skall skyddas med nyttighetsmodell. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så att tvångslicens kan fås om två år har förflutit sedan en nyttighetsmodell registrerades och uppfinningen inte används och inte heller bringas till användning här i landet i skälig utsträckning, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas. Enligt förslaget skall med termen "bringa till användning" också avses import till Finland av en uppfinning som har skyddats med nyttighetsmodell. Förslaget motsvarar till sitt innehåll förslaget till ändring av 45 § 1 mom. patentlagen som presenteras ovan.

1.3. Lag om uppfinningar av betydelse för landets försvar

2 §. När Finland har anslutit sig till den europeiska patentkonventionen behöver europeisk patentansökan inte längre nödvändigtvis inges till patentmyndigheten i Finland, utan den kan också inges till patentmyndigheten i någon annan konventionsstat eller direkt till det europeiska patentverket. Också internationell ansökan enligt konventionen om patentsamarbete kan inges direkt till det europeiska patentverket. Då kan det nuvarande förfarandet, genom vilket en uppfinnings betydelse för landets försvar övervakas, inte längre tillämpas.

Enligt artikel 75 i den europeiska patentkonventionen kan en konventionsstat kräva att europeiska patentansökningar skall inges till den nationella myndigheten, som vidarebefordrar dem till det europeiska patentverket. Lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar har tillämpats ytterst sällan. Därför är det inte ändamålsenligt att ålägga en i Finland bosatt uppfinnare eller hans rättsinnehavare att alltid inge europeisk patentansökan till patentmyndigheten i Finland. Ett sådant krav skulle dessutom avsevärt öka patentverkets arbetsmängd.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., enligt vilket en i Finland bosatt uppfinnare eller hans rättsinnehavare skall inge europeisk patentansökan till patentmyndigheten i Finland när det är uppenbart att uppfinningen är av betydelse huvudsakligen för landets försvar. Bedömningen av om uppfinningen huvudsakligen är av betydelse för landets försvar ankommer i första hand på sökanden.

Enligt artikel 151.1 i den europeiska patentkonventionen får det europeiska patentverket tjänstgöra som mottagande myndighet enligt konventionen om patentsamarbete. Om det är uppenbart att en uppfinning huvudsakligen är av betydelse för landets försvar, skall en i Finland bosatt uppfinnare eller hans rättsinnehavare också inge internationell patentansökan till patentmyndigheten i Finland. Också ett stadgande om detta föreslås bli intaget i 2 § 2 mom.

3 §. Till denna paragraf föreslås bli fogat ett nytt 4 mom., som skall föreskriva längden på den tidsfrist inom vilken statsrådet måste fatta beslut om expropriation till staten av en uppfinning. Beträffande inhemska uppfinningar föreslås att en sex månaders tidsfrist fortsättningsvis skall iakttas. Enligt förslaget skall tidsfristen för statsrådets beslut om expropriation av en uppfinning vara tre månader från den dag ansökan har ingivits till patentmyndigheten eller, om prioritet har yrkats, tretton månader från den dag prioritet begärs. Beträffande internationell patentansökan skall motsvarande tidsfrist vara tre månader från den dag då internationell ansökan har ingivits eller, om prioritet har yrkats, tolv månader tio dagar från den dag prioritet begärs.

Vad gäller europeisk patentansökan grundar sig tidsfristen på artikel 77.3 i den europeiska patentkonventionen. Denna punkt innehåller tidsfristen för inkommande av ansökan till det europeiska patentverket i de fall där en patentansökning har behövt underkastas närmare prövning av om den upp-

finning ansökningen innehåller är av betydelse för landets försvar. Ansökningen skall i detta fall inkomma till det europeiska patentverket från den nationella myndighet som tagit emot ansökningen inom fyra månader från ingivandet av ansökningen eller, om prioritet yrkats, inom fjorton månader från den dag prioritet begärts.

För att patentverket i tid skall hinna sända en ansökan vidare till det europeiska patentverket, föreslås det att som en tidsfrist för fattande av beslut om expropriation i fråga om europeisk patentansökan stadgas tre månader från ingivandet av ansökningen eller, om prioritet har yrkats, tretton månader från den dag prioritet har begärts. Ett stadgande om detta föreslås bli intaget i 3 § 4 mom. 1 punkten.

När patentverket i Finland tjänstgör som myndighet som tar emot internationella ansökningar, skall verket kontrollera att ansökningen uppfyller vissa formella krav. Om dessa formkrav uppfylls, skall ett exemplar av ansökningen, det s.k. arkivexemplaret, sändas till den internationella byrån. I regel skall den mottagande myndigheten se till att ett arkivexemplar avsänds. Sökanden kan dock, om han så önskar, själv sända ett arkivexemplar till den internationella byrån.

Enligt artikel 12.3 i konventionen om patentsamarbete anses en internationell ansökan återkallad, om ett arkivexemplar av ansökningen inte har tillställts den internationella byrån inom föreskriven tid.

Enligt regel 22 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete är tidsfristen för ingivande av arkivexemplaret tretton månader från den dag prioritet har begärts. Per post skall arkivexemplaret sändas senast fem dagar före utgången av nämnda tidsfrist.

För att patentverket i tid skall hinna sända ett arkivexemplar av en internationell ansökan till den internationella byrån, föreslås det att som en tidsfrist för fattande av beslut om expropriation i fråga om internationella ansökningar stadgas tolv månader tio dagar från den dag prioritet har begärts. Ett stadgande om detta föreslås bli intaget i 4 mom. 2 punkten.

1.4. Lag om rätt till arbetstagares uppfinningar

12 §. I paragrafen stadgas om behörig domstol för tvistemål angående uppfinning i samband med anställning. Det föreslås att benämningen på domstolen, Helsingfors rådstuvurätt, i paragrafens 1 mom. lagtekniskt skall ändras till Helsingfors tingsrätt. Förslaget baserar sig på reformen av underrätterna.

Till denna paragraf föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., i vilket skall stadgas om behörig domstol såvida tvisten gäller uppfinning i samband med anställning, på vilken europeiskt patent har sökts. Enligt propositionen skall Helsingfors tingsrätt vara behörig domstol, om arbetstagaren när han gjorde uppfinningen huvudsakligen tjänstgjorde i Finland. Om den stat i vilken arbetstagaren huvudsakligen arbetade när han gjorde uppfinningen inte kan påvisas, skall det förutsättas att arbetsgivaren när uppfinningen gjordes hade ett sådant verksamhetsställe i Finland, t.ex. ett dotterbolag, där den arbetstagare som gjorde uppfinningen tjänstgjorde. Förutsättningen att arbetsgivaren har ett verksamhetsställe i Finland skall ges en bred tolkning. Det kan t.ex. vara en produktionsinrättning för vilken, eller för vilkens bruk en arbetstagare, som är bosatt utomlands, planerade en uppfinning. Enligt förslaget skall ärendet kunna behandlas vid Helsingfors tingsrätt även i det fallet att de tvistande parterna muntligen eller skriftligen har avtalat att Helsingfors tingsrätt är behörig domstol i ärendet, och att ett sådant avtal är tillåtet enligt lagstiftningen i den stat vars lagstiftning tillämpas på arbetsavtalet.

Förslaget grundar sig på artikel 60 i den europeiska patentkonventionen och på artikel 4 och 5 i det till patentkonventionen anslutna protokollet om erkännande av domar. Enligt artikel 5 i protokollet föreligger avtalsfrihet i fråga om uppfinningar i samband med anställning endast om den nationella lag som skall tillämpas på arbetsavtalet tillåter ett sådant avtal.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden kan med stöd av 74 § patentlagen, 47 § lagen om nyttighetsmodellrätt, 9 § lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar och 13 § lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar (656/67) vid behov utfärdas genom förordning.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning samtidigt med ikraftträdandet av den europeiska patentkonventionen. Det finns ingen bestämd tid till följd av internationella förpliktelser inom vilken lagarna uttryckligen skall träda i kraft. Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa. Finlands genom EU-medlemskapet uppkomna förpliktelse att ansluta sig till gemenskapspatentkonventionen och det faktum att Finland är den enda av Europeiska unionens medlemsstater som inte har anslutit sig till den europeiska patentkonventionenen talar för att Finland så snart som möjligt bör ansluta sig till den europeiska patentkonventionen. Därför föreslås det att Finland ansluter sig till den europeiska patentkonventionen så snart som möjligt sedan lagarna har antagits och blivit stadfästa. Artikel 169(2) i den europeiska patentkonventionen föreskriver att anslutning efter det konventionen har trätt i kraft träder i kraft första dagen i tredje månaden efter depositionen av anslutningshandlingarna. Om Finland ansluter sig till den europeiska patentkonventionen i december 1995 kan anslutningen och de lagändringar den förutsätter träda i kraft nationellt i Finland den 1 mars 1996.

TRIPS-avtalet börjar tillämpas från den 1 januari 1996. I fråga om de lagändringar som TRIPS-avtalet förutsätter föreslås det att 6 § 1 mom., 45 § 1 mom., 49 § och 57 a § patentlagen samt 5 § 1 mom. och 30 § 1 mom. lagen om nyttighetsmodellrätt träder dock i kraft den 1 januari 1996.

4. Lagstiftningsordning

De handlingar som gäller europeiskt patent eller patentkraven i ansökan om europeiskt patent skall enligt förslaget ges in i översättning till finska. Enligt den europeiska patentkonventionen kan de medlemsstater som har flera än ett officiellt språk kräva översättning till något av landets officiella språk eller till ett visst officiellt språk. Medlemsstaterna kan dock inte kräva att handlingarna skall översättas till flera än ett språk. Eftersom patentkonventionen inte innehåller möjlighet att kräva översättningar både till finska och svenska, vilket är fallet i fråga om nationella patent, blir man i fråga om detta tvungen att ta till en lösning, vars överensstämmelse med stadgandena i språklagen och 14 § i regeringsformen, som gäller språkliga rättigheter, delvis är beroende av prövning. Till följd av detta kan det vara nödvändigt att införskaffa utlåtande om propositionen av riksdagens grundlagsutskott.

Om de handlingar som gäller europeiskt patent eller patentkraven i ansökan om europeiskt patent, enligt vad som föreslås, översätts till finska, bör patent- och registerstyrelsen sörja för att den patentinformation som gäller det europeiska patentet i enlighet med skyldigheterna i språklagen delges befolkningen på landets båda officiella språk. Patentmyndigheten skall enligt förslaget utan dröjsmål på finska och svenska kungöra beviljandet av europeiskt patent eller europeiska patentverkets beslut att hålla ett patent i kraft i ändrad form. Också en översättning av ett europeiskt patent bör utan dröjsmål kungöras på finska och svenska. Detta krav uppfyller kravet i 10 § språklagen om att anslag, meddelanden och kungörelser och andra sådana handlingar skall kungöras på landets båda språk.

Eftersom europeiskt patent skapar rättsverkningar som sträcker sig till Finland, skall finländare ha möjlighet att bekanta sig med patenthandlingarna eller kraven i en patentansökan för att kunna bestämma omfattningen av ett patents skyddsområde och utreda en uppfinning som är föremål för skydd. Patentmyndigheten skall vid behov i enlighet med stadgandena i språklagen sörja för att de handlingar som gäller kraven i ett europeiskt patent eller i en ansökan om europeiskt patent översätts till svenska. Eftersom det på det anförda sättet är möjligt att trygga finskans och svenskans ställning i ärenden som gäller europeiskt patent i Finland, föreslås det att lagarna skall behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Den europeiska patentkonventionen innehåller bestämmelser som hör till lagstiftningens område. Finland förbinder sig i enlighet med dessa bestämmelser till att verkställa domar som vunnit laga kraft i andra konventionsstater samt till att bevilja rättsverkningar som omfattar Finland för sådana av det europeiska patentverket meddelade europeiska patent där Finland anges som en av de stater som omfattas av skyddet. Finland har i fråga om verkställigheten av domar förbundit sig till ovan nämnda förpliktelser redan genom sin anslutning till konventionen om

domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, dvs. Luganokonventionen (FördrS 44/93) samt indirekt genom sin anslutning till Europeiska unionen. Den europeiska patentkonventionen är inte förbunden med sådana förpliktelser som strider mot självstyrelselagen för Åland (1144/91). Enligt 27 § 10 mom. nämnda lag har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om patent.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av patentlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i patentlagen av den 15 december 1967 (550/67) 6 § 1 mom., 45 § 1 mom., 49 §, i 65 § 1 mom. det inledande stycket och 71 a § 1 mom., av dessa lagrum 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 10 maj 1991 (801/91) och 71 a § 1 mom., sådant det lyder i lag av den 10 maj 1985 (387/85), samt

fogas till lagen en ny 57 a § och till 65 § nya 2 - 3 mom., samt till lagen en ny 65 a § och ett nytt 9 b kap. som följer:

6 §

Ansökan om patent på en uppfinning, vilken inom tolv månader före ansökningsdagen har nämnts i en ansökan som avser patent eller nyttighetsmodell i Finland eller patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en främmande stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och 43/75) eller till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/95), skall vid tillämpning av 2 §, 1, 2 och 4 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökningen, om sökanden yrkar det. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till ovan nämnda konventioner, om motsvarande prioritet från en finsk patentansökan medges där den tidigare ansökningen har gjorts och om den gällande lagstiftningen där i huvudsak stämmer överens med ovan nämnda konventioner.

— — — — — — — — — — — — — — —

45 §

Har tre år förflutit sedan patent meddelades och samtidigt fyra år förflutit sedan patentansökningen gjordes och uppfinningen inte utövas eller bringas till användning i Finland i skäligt omfång, kan den som i Finland vill utöva uppfinningen erhålla tvångslicens därtill, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas.

— — — — — — — — — — — — — — —

49 §

Tvångslicens får meddelas endast den som kan antas ha förutsättningar att utnyttja uppfinningen på ett godtagbart sätt och i överensstämmelse med licensen och som innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs, bevisligen har försökt erhålla licens för en patentskyddad uppfinning på skäliga affärsmässiga villkor. Tvångslicens hindrar inte patenthavaren från att själv utnyttja uppfinningen eller att upplåta licens. Tvångslicens kan övergå till någon annan endast tillsammans med rörelse i vilken den utnyttjas eller utnyttjandet har avsetts ske.

57 a §

Om patent har meddelats för ett förfarande för framställning av en ny produkt, skall en likadan produkt som framställts utan patenthavarens samtycke anses tillverkad med det patenterade förfarandet, om inte något annat bevisas.

Vid framläggande av motbevis skall svarandens legitima intresse att skydda sina affärshemligheter beaktas.

65 §

Helsingfors tingsrätt är laga domstol i mål som gäller:

— — — — — — — — — — — — — — —

Utöver vad som stadgas i 1 mom. är Helsingfors tingsrätt laga domstol även i de mål som gäller rätten till en uppfinning, för vilken har sökts europeiskt patent enligt den europeiska patentkonventionen (FördrS /). En förutsättning för att ett sådant mål skall behandlas vid Helsingfors tingsrätt är att svaranden har hemvist i Finland eller att käranden har hemvist i Finland och svaranden inte har hemvist i en stat som hör till den europeiska patentkonventionen. Ett sådant mål behandlas vid Helsingfors tingsrätt även i det fallet att parterna i en tvist har avtalat att Helsingfors tingsrätt är behörig domstol i ärendet.

En tvist som avses i 2 mom. får inte tas upp till behandling vid Helsingfors tingsrätt,

om samma tvistefråga mellan samma parter är anhängig vid en domstol i en annan stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. Om behörigheten hos denna utländska domstol har bestridits, skall Helsingfors tingsrätt uppskjuta behandlingen av målet tills frågan om behörighet har avgjorts vid den utländska domstolen genom ett lagakraftvunnet avgörande.

65 a §

En lagakraftvunnen dom som en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen har meddelat i en tvist som avses i 65 § 2 mom. kan verkställas i Finland. En dom som gäller den som söker europeiskt patent kan dock inte verkställas i Finland, om stämningshandlingarna inte har delgivits honom på behörigt sätt eller om han inte har haft tillräckligt med tid att förbereda sig för domstolsbehandlingen.

9 b kap.

Europeiskt patent samt ansökan om europeiskt patent

70 f §

Med europeiskt patent avses i denna lag ett patent som det europeiska patentverket har meddelat i enlighet med den europeiska patentkonventionen. Med en ansökan om europeiskt patent avses en patentansökan som har gjorts i enlighet med nämnda konvention.

Europeiskt patent kan meddelas för Finland.

En ansökan om ett europeiskt patent skall inges till det europeiska patentverket. En sådan ansökan kan också inges till patentmyndigheten i Finland, som vidarebefordrar ansökningen till det europeiska patentverket. En europeisk patentansökan som gäller en uppfinning som avses i lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar (551/67) skall dock inges till patentmyndigheten i Finland. En europeisk avdelad ansökan enligt artikel 76 i den europeiska patentkonventionen skall alltid inges till det europeiska patentverket.

Stadgandena i detta kapitel tillämpas på europeiskt patent för Finland och europeisk patentansökan som omfattar Finland.

70 g §

Europeiskt patent är meddelat, när det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Ett europeiskt patent för Finland har samma rättsverkan som ett patent som meddelats av patentmyndigheten i Finland och på det tillämpas de stadganden som gäller patent som har meddelats i Finland, om inte något annat stadgas i detta kapitel.

70 h §

Europeiskt patent har ingen rättsverkan i Finland, om inte sökanden eller patenthavaren inom utsatt tid tillställt patentmyndigheten en översättning till finska av de handlingar som ligger till grund för meddelande av patentet och betalat fastställd avgift för publicering av översättningen på det sätt som stadgas närmare genom förordning. Beslutar det europeiska patentverket att europeiskt patent skall upprätthållas i ändrad avfattning, gäller det som sägs ovan även handlingar med ändrad avfattning.

Översättningen är offentlig förutsatt att det europeiska patentverket har publicerat den europeiska patentansökningen eller utfärdat en kungörelse om att patent meddelats.

Har översättningen redan ingivits och publiceringsavgiften betalats inom utsatt tid och har det europeiska patentverket kungjort sitt beslut om att patent har meddelats eller sitt beslut om att patentet skall upprätthållas i ändrad avfattning, skall patentmyndigheten utan dröjsmål kungöra detta på finska och svenska. Patentmyndigheten skall så snart som möjligt hålla kopior av översättningen tillgängliga för allmänheten. Patentmyndigheten skall sörja för att patentkraven i ett europeiskt patent vid behov finns tillgängliga också på svenska.

70 i §

Vad som stadgas i 71 a § 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på ingivande av översättning i enlighet med 70 h § 1 mom. och på betalning av publiceringsavgift. Om det med stöd av 71 a § 1 mom. beslutas att en åtgärd skall anses vidtagen inom utsatt tid, skall patentmyndigheten utan dröjsmål kungöra detta på finska och svenska.

Har någon, efter att den bestämda tiden enligt 70 h § 1 mom. har utgått men innan den kungörelse som avses ovan i 1 mom. utfärdades, i god tro börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt här i landet eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får han den rätt som anges i 71 c § 2 och 3 mom.

70 j §

Vad som i 52 § 1 mom. 4 punkten stadgas om utvidgning av patentskyddets omfattning gäller också europeiskt patent, om patentskyddet har utvidgats efter det att europeiskt patent har meddelats.

70 k §

Har det europeiska patentverket helt eller delvis upphävt europeiskt patent, har detta samma verkan som om patentet i motsvarande omfattning förklaras ogiltigt i Finland. Patentmyndigheten i Finland skall utan dröjsmål kungöra detta på finska och svenska.

70 l §

För europeiskt patent skall en fastställd årsavgift betalas för varje avgiftsår efter det år under vilket det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats.

Betalas inte årsavgift för europeiskt patent enligt 1 mom. och 41 §, tillämpas 51 § på motsvarande sätt. Den första årsavgiften förfaller dock till betalning först när två månader har gått från den dag då patentet meddelades.

70 m §

Europeisk patentansökan, för vilken det europeiska patentverket har fastställt ingivningsdag, har i Finland samma rättsverkan som en nationell patentansökan som gjorts i Finland samma dag. Har ansökningen enligt den europeiska patentkonventionen prioritet från en tidigare dag än ingivningsdagen, gäller en sådan prioritet även i Finland.

Vid tillämpning av 2 § 2 mom. skall publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen jämställas med att ansökan blir allmänt tillgänglig enligt 22 §. Det ovan sagda gäller även publicering som avses i artikel 158.1 i konventionen, om det europeiska patentverket jämställer denna publicering med publicering som sker enligt artikel 93.

70 n §

Har europeisk patentansökan publicerats enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen och har en översättning till finska av patentkraven i den lydelse de publicerades ingivits till patentmyndigheten, skall patentmyndigheten hålla översättningen allmänt tillgänglig och utan dröjsmål kungöra detta på finska och svenska. Patentmyndigheten skall sörja för att de publicerade patentkraven vid behov finns tillgängliga också på svenska.

Om någon efter det att kungörelse enligt 1 mom. har utfärdats yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning för vilken det har sökts skydd i europeisk patentansökan, skall stadgandena om patentintrång tillämpas om ansökningen leder till patent för Finland. I ett sådant fall omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i den lydelse de publicerades enligt 1 mom. som av patentkraven enligt patentet. Till straff får inte dömas och ersättning för sådant utnyttjande som har skett före publiceringen av kungörelse enligt 1 mom. får bestämmas endast enligt 58 § 2 mom.

Stadgandena i 58 § 3 mom. tillämpas inte, om talan om ersättning väcks senast ett år efter det tiden för invändning mot patentet utgått eller, om invändning gjorts, om ersättningstalan väcks senast ett år efter att det europeiska patentverket har beslutat att patentet skall upprätthållas.

70 o §

Har en europeisk patentansökan eller en designering som gäller Finland återkallats, har detta samma verkan som återkallelse av nationell patentansökan. Detsamma gäller situationer då en sådan återkallelse enligt den europeiska patentkonventionen skall anses ha skett och handläggningen av ansökningen inte har återupptagits enligt artikel 121 i konventionen.

Om europeisk patentansökan avslås, har detta samma verkan som avslag på nationell patentansökan.

70 p §

Överensstämmer inte en översättning som avses i 70 h och 70 n §§ med handlingarnas lydelse på det språk som varit handläggningsspråk vid det europeiska patentverket, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av båda lydelserna.

I mål om ogiltighet enligt 52 § är lydelsen på handläggningsspråket ensam beviskraftig.

70 q §

Inkommer sökanden eller patenthavaren till patentmyndigheten med rättelse av en översättning som avses i 70 h § och betalar fastställd avgift för publicering av den rätta-

de översättningen, gäller denna i stället för den tidigare. Har rättelse inkommit och avgift betalats och är den ursprungliga översättningen offentlig, skall patentmyndigheten utan dröjsmål utfärda kungörelse om rättelsen på finska och svenska och så snart som möjligt hålla kopior av den rättade översättningen allmänt tillgängliga.

Inkommer sökanden med rättelse av en översättning som avses i 70 n §, skall patentmyndigheten utan dröjsmål utfärda kungörelse om rättelsen på finska och svenska och hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Sedan kungörelsen har utfärdats gäller den rättade översättningen i stället för den tidigare.

Har någon, innan rättad översättning blev gällande, i god tro börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt här i landet på ett sådant sätt som enligt den tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i sökandens eller patenthavarens rätt eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får han den rätt som anges i 71 c § 2 och 3 mom.

70 r §

Har sökanden eller patenthavaren inte iakttagit den frist som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen, men det europeiska patentverket med stöd av artikel 122 i den europeiska patentkonventionen förklarar att rättsförlust inte har skett, har detta samma verkan även i Finland.

Har någon efter det rättsförlusten skedde, men innan det europeiska patentverket har utfärdat kungörelse om en förklaring som avses i 1 mom., i god tro börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt här i landet eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, har han den rätt som anges i 71 c § 2 och 3 mom.

70 s §

Skall europeisk patentansökan anses återkallad därför att den inte har inkommit till det europeiska patentverket från den mottagande nationella patentmyndigheten inom utsatt tid, skall denna ansökan på sökandens begäran omvandlas till nationell patentansökan förutsatt

1) att begäran inges till den myndighet som tog emot patentansökan tre månader från att det europeiska patentverket underrättade sökanden om att ansökningen ansågs återkallad,

2) att begäran inkommer till patentmyndigheten i Finland inom 20 månader från den dag då ansökningen ingavs eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioritet begärs, samt

3) att sökanden betalar fastställd ansökningsavgift och inger översättning enligt 8 § 5 mom inom utsatt tid.

Skall europeisk patentansökan anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på handläggningsspråket inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan ansökningen på sökandens begäran omvandlas till nationell patentansökan med iakttagande av vad som stadgas i artiklarna 135 och 136 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden skall dessutom betala fastställd ansökningsavgift och inge en översättning av patentansökan enligt 8 § 5 mom. inom utsatt tid.

Om en patentansökan som avses i 1 och 2 mom. uppfyller de krav angående en ansökans form som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till denna, skall ansökan godtas i detta avseende.

71a §

Har en patentsökande eller en patenthavare i ett annat ärende än ett sådant som avses i 2 mom. lidit rättsförlust på grund av att han ej vidtagit en åtgärd hos patentmyndigheten inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, men har han varit så omsorgsfull som omständigheterna kräver vad gäller iakttagandet av föreskriven tid, och vidtar han åtgärden inom två månader från det förfallet upphörde, dock senast inom ett år från fristens utgång, skall patentmyndigheten konstatera att åtgärden skall anses vidtagen i rätt tid. Vill patentsökanden eller patenthavaren få sådant avgörande, skall han inom den tid som ovan stadgas för åtgärden hos patentmyndigheten göra skriftlig framställning därom och erlägga fastställd avgift.

— — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Denna lags 6 § 1 mom., 45 § 1 mom., 49 § och 57a § träder dock i kraft den 1 januari 1996.

2.

Lag

om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/91) 5 § 1 mom. och 30 § 1 mom., samt

fogas till 2 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 8 a § som följer:

2 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Vid tillämpningen av 2 mom. skall en publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen (FördrS /) jämställas med offentliggörandet enligt 22 § patentlagen av sådana handlingar som gäller ansökan. Det ovan sagda gäller också publicering enligt artikel 158.1 i den europeiska patentkonventionen, om det europeiska patentverket jämställer en sådan publicering med publicering enligt artikel 93.

5 §

En ansökan om nyttighetsmodellrätt till en uppfinning, som inom tolv månader före ansökningsdagen har angetts i en ansökan om patent eller registrering av nyttighetsmodell i Finland eller i en ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en annan stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och 43/75) eller avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/95), skall vid tillämpningen av 2 § 1 och 2 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökan, om sökanden yrkar detta. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till de nämnda konventionerna, om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökan har gjorts och om den lagstiftning som gäller där i huvudsak stämmer överens med konventionerna ovan.

— — — — — — — — — — — — — — —

8 a §

Om europeisk patentansökan enligt den europeiska patentkonventionen skall anses återkallad därför att den inte inom utsatt tid inkommit till det europeiska patentverket från den mottagande nationella myndigheten i en stat som är ansluten till den europeiska patentkonventionen, skall ansökningen på sökandens begäran omvandlas till ansökan om nyttighetsmodellrätt förutsatt

1) att begäran inom tre månader efter att det europeiska patentverket underrättade sökanden om att ansökningen ansågs återkallad har ingivits till den nationella registreringsmyndighet i en stat som är ansluten till den europeiska patentkonventionen som mottagit den europeiska patentansökan,

2) att begäran inkommer till registreringsmyndigheten inom 20 månader från den dag då ansökningen ingavs eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioritet begärs, och

3) att sökanden betalar fastställd ansökningsavgift och inger översättning av ansökan om nyttighetsmodellrätt enligt 7 § inom utsatt tid.

Skall europeisk patentansökan anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på handläggningsspråket inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan ansökningen på sökandens begäran omvandlas till nationell ansökan om nyttighetsmodellrätt med iakttagande av vad som bestäms i artiklarna 135 och 136 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden skall dessutom betala fastställd ansökningsavgift till registreringsmyndigheten och inge en översättning av ansökningen om nyttighetsmodellrätt enligt 7 § inom utsatt tid.

Ansökan om nyttighetsmodellrätt enligt 1 och 2 mom. skall godkännas till dessa delar, om den uppfyller de krav angående en ansökans form som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till denna.

30 §

Om två år har förflutit sedan en nyttighetsmodell registrerades och uppfinningen inte används eller bringas till användning i Finland i skälig utsträckning, kan den som

vill använda uppfinningen här få tvångslicens till detta, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. 5 § 1 mom. och 30 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 1996.

3.

Lag

om ändring av 2 och 3 §§ lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 2 § lagen den 15 december 1967 om uppfinningar av betydelse för landets försvar (551/67) ett nytt 2 mom. och till 3 § ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Är det uppenbart att en uppfinning är av betydelse huvudsakligen för landets försvar, skall en i Finland bosatt uppfinnare eller hans rättsinnehavare inge en sådan europeisk patentansökan som avses i den europeiska patentkonventionen (FördrS /) eller en internationell ansökan enligt 3 kap. patentlagen till patentmyndigheten i Finland.

3 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Beträffande europeisk patentansökan och internationell patentansökan är den i 3 mom. föreskrivna tidsfristen dock

1) tre månader från den dag ansökan har ingivits till patentmyndigheten om det är fråga om europeisk patentansökan eller, om prioritet har yrkats, tretton månader från den dag då prioritet begärs, och

2) tre månader från det internationell ansökan har ingivits om det är fråga om internationell patentansökan eller, om prioritet har yrkats, tolv månader och tio dagar från den dag då prioritet begärs.

———

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

———

4.

Lag

om ändring av 12 § lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 december 1967 om rätt till arbetstagares uppfinningar (656/67) 12 § 1 mom., samt
fogas till 12 § ett nytt 2 mom. som följer:

12 §

Tvistemål angående arbetsgivare eller arbetstagare tillkommande rätt enligt denna lag handläggs av Helsingfors tingsrätt. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas om rättegången i patentärenden.

Helsingfors tingsrätt är laga domstol, om tvisten gäller rätt till en uppfinning enligt denna lag för vilken har sökts europeiskt patent som avses i den europeiska patentkonventionen (FördrS /), och om arbetstagaren när han gjorde denna uppfinning huvudsakligen tjänstgjorde i Finland. Om den stat i vilken arbetstagaren huvudsakligen arbetade inte kan påvisas, är Helsingfors tingsrätt laga domstol, om arbetsgivaren när uppfinningen gjordes hade ett sådant verksamhetsställe i Finland på vilket den arbetstagare som gjorde uppfinningen tjänstgjorde. Saken kan behandlas i Helsingfors tingsrätt även i det fall att de tvistande parterna muntligen eller skriftligen har avtalat att Helsingfors tingsrätt är behörig domstol i saken, när ett sådant avtal är tillåtet enligt lagstiftningen i den stat vars lagstiftning tillämpas på arbetsavtalet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som stadgas genom förordning.

Helsingfors den 13 oktober 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

Bilaga 1

1.

Lag

om ändring av patentlag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i patentlagen av den 15 december 1967 (550/67) 6 § 1 mom., 45 § 1 mom., 49 §, i 65 § 1 mom. det inledande stycket och 71 a § 1 mom., av dessa lagrum 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 10 maj 1991 (801/91) och 71 a § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 10 maj 1985 (387/85), samt

fogas till lagen en ny 57 a § och till 65 § nya 2 - 3 mom., samt till lagen en ny 65 a § och ett nytt 9 b kap. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §	6 §
Ansökan om patent på en uppfinning, vilken inom tolv månader före ansökningsdagen har nämnts i en ansökan som avser patent eller nyttighetsmodell i Finland eller patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en främmande stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och 43/75), skall vid tillämpning av 2 § 1, 2 och 4 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökningen, om sökanden yrkar det. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till *konventionen*, om motsvarande prioritet från en finsk patentansökan medges där den tidigare ansökningen har gjorts och om den gällande lagstiftningen där i huvudsak stämmer överens med *konventionen*.	Ansökan om patent på en uppfinning, vilken inom tolv månader före ansökningsdagen har nämnts i en ansökan som avser patent eller nyttigshetsmodell i Finland eller patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en främmande stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och 43/75) *eller till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/95)*, skall vid tillämpning av 2 § 1, 2 och 4 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökningen, om sökanden yrkar det. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till *ovan nämnda konventioner*, om motsvarande prioritet från en finsk patentansökan medges där den tidigare ansökningen har gjorts och om den gällande lagstiftningen där i huvudsak stämmer överens med *ovan nämnda konventioner*.
45 §	45 §
Hava tre år förflutit sedan patent meddelades och *tillika* fyra år sedan patentansökningen gjordes och utövas icke uppfinningen *inom landet* i skäligt omfång, äger den som här i landet vill utöva denna erhålla tvångslicens därtill, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas.	*Har* tre år förflutit sedan patent meddelades och *samtidigt* fyra år sedan patentansökningen gjordes och uppfinningen *inte* utövas *eller bringas till användning i Finland* i skäligt omfång, *kan* den som *i Finland* vill utöva *uppfinningen* erhålla tvångslicens därtill, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas.

Gällande lydelse

49 §

Tvångslicens *må* meddelas endast den som kan antagas äga förutsättning att utnyttja uppfinningen på godtagbar sätt och i överensstämmelse med licencen. Tvångslicens utgör ej hinder för patenthavaren att själv utnyttja uppfinningen eller att upplåta licens. Tvångslicens *må* övergå till annan endast tillsammans med rörelse vari den utnyttjas eller utnyttjandet avsetts skola ske.

65 §

Helsingfors *rådstuvurätt* är laga domstol i mål som gäller:

— — — — — — — — — — — — — — — —

Föreslagen lydelse

49 §

Tvångslicens *får* meddelas endast den som kan antagas *ha* förutsättning att utnyttja uppfinningen på *ett* godtagbar sätt och i överensstämmelse med licensen *och som, innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs, bevisligen har försökt erhålla licens för en patentskyddad uppfinning på skäliga affärsmässiga villkor.* Tvångslicens *hindrar inte* patenthavaren *från* att själv utnyttja uppfinningen eller att upplåta licens. Tvångslicens *kan* övergå till *någon* annan endast tillsammans med rörelse *i vilken* den utnyttjas eller utnyttjandet har avsetts ske.

57a §

Om patent har meddelats för ett förfarande för framställning av en ny produkt, skall en likadan produkt som framställts utan patenthavarens samtycke anses tillverkad med det patenterade förfarandet, om inte något annat bevisas.

Vid framläggande av motbevis skall svarandens legitima intresse att skydda sina affärshemligheter beaktas.

65 §

Helsingfors *tingsrätt* är laga domstol i mål som gäller:

— — — — — — — — — — — — — — — —

Utöver vad som stadgas i 1 mom. är Helsingfors tingsrätt laga domstol även i de mål som gäller rätten till en uppfinning, för vilken har sökts europeiskt patent enligt den europeiska patentkonventionen (FördrS /). En förutsättning för att ett sådant mål skall behandlas vid Helsingfors tingsrätt är att svaranden har hemvist i Finland eller att käranden har hemvist i Finland och svaranden inte har har hemvist i en stat som hör till den europeiska patentkonventionen. Ett sådant mål behandlas vid Helsingfors tingsrätt även i det fallet att parterna i en tvist har avtalat att Helsingfors tingsrätt är behörig domstol i ärendet.

En tvist som avses i 2 mom. får inte tas upp till behandling vid Helsingfors tingsrätt, om samma tvistefråga mellan samma parter är anhängig vid en domstol i en annan stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. Om behörigheten hos denna utländska domstol har bestridits, skall Helsingfors tingsrätt uppskjuta behandlingen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av målet tills frågan om behörighet har avgjorts vid den utländska domstolen genom ett lagakraftvunnet avgörande.

65a §

En lagakraftvunnen dom som en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen har meddelat i en tvist som avses i 65 § 2 mom. kan verkställas i Finland. En dom som gäller den som söker europeiskt patent kan dock inte verkställas i Finland, om stämningshandlingarna inte har delgivits honom på behörigt sätt eller om han inte har haft tillräckligt med tid att förbereda sig för domstolsbehandlingen.

9 b kap.

Europeiskt patent samt ansökan om europeiskt patent

(Nya 70 f—70 s §)

71a §

Har *patentsökande* i annat ärende än sådant som avses i 2 mom. lidit rättsförlust på grund av att han ej vidtagit åtgärd hos patentmyndigheten inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd därav, *men har han gjort allt vad som skäligen kunde krävas av honom för att iaktta* föreskriven tid, och vidtar han åtgärden inom två månader från det förfallet upphörde, dock senast inom ett år från fristens utgång, skall patentmyndigheten konstatera att åtgärden skall anses vidtagen i rätt tid. Vill *patentsökanden* erhålla sådant avgörande, skall han inom den tid som ovan stadgas för åtgärden hos patentmyndigheten göra skriftlig framställning därom och erlägga fastställd avgift.

71a §

Har *en patentsökande eller en patenthavare* i *ett* annat ärende än *ett* sådant som avses i 2 mom. lidit rättsförlust på grund av att han ej vidtagit *en* åtgärd hos patentmyndigheten inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, *men har han varit så omsorgsfull som omständigheterna kräver vad gäller iakttagandet av* föreskriven tid, och vidtar han åtgärden inom två månader från det förfallet upphörde, dock senast inom ett år från fristens utgång, skall patentmyndigheten konstatera att åtgärden skall anses vidtagen i rätt tid. Vill *patentsökanden eller patenthavaren få* sådant avgörande, skall han inom den tid som ovan stadgas för åtgärden hos patentmyndigheten göra skriftlig framställning därom och erlägga fastställd avgift.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som stadgas genom förordning. Denna lags 6 § 1 mom., 45 § 1 mom., 49 § och 57a § träder dock i kraft den 1 januari 1996.

2.

Lag

om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/91) 5 § 1 mom. och 30 § 1 mom., samt
fogas till 2 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 8 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	
	Vid tillämpningen av 2 mom. skall en publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen (FördrS /) jämställas med offentligblivandet enligt 22 § patentlagen av sådana handlingar som gäller ansökan. Det ovan sagda gäller också publicering enligt artikel 158.1 i den europeiska patentkonventionen, om det europeiska patentverket jämställer en sådan publicering med publicering enligt artikel 93.
5 §	5 §
Ansökan om nyttighetsmodellrätt till en uppfinning, som inom tolv månader före ansökningsdagen har angetts i en ansökan om patent eller registrering av nyttighetsmodell i Finland eller i en ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en annan stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och 43/75), skall vid tillämpning av 2 § 1 och 2 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökningen, om sökanden yrkar det. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till *konventionen*, om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökningen har gjorts och om den där gällande lagstiftningen i huvudsak stämmer överens med *konventionen*.	En ansökan om nyttighetsmodellrätt till en uppfinning, som inom tolv månader före ansökningsdagen har angetts i en ansökan om patent eller registrering av nyttighetsmodell i Finland eller i en ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en annan stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och 43/75) *eller avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/95)*, skall vid tillämpningen av 2 § 1 och 2 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökan, om sökanden yrkar detta. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till *de nämnda* konventionerna, om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökan har gjorts och om den lagstiftning som gäller där i huvudsak stämmer överens med konventionerna *ovan*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §

Om europeisk patentansökan enligt den europeiska patentkonventionen skall anses återkallad därför att den inte inom utsatt tid inkommit till det europeiska patentverket från den mottagande nationella myndigheten i en stat som är ansluten till den europeiska patentkonventionen, skall ansökningen på sökandens begäran omvandlas till ansökan om nyttighetsmodellrätt förutsatt

1) att begäran inom tre månader efter att det europeiska patentverket underrättade sökanden om att ansökningen ansågs återkallad har ingivits till den nationella registreringsmyndighet i en stat som är ansluten till den europeiska patentkonventionen som mottagit den europeiska patentansökan,

2) att begäran inkommer till registreringsmyndigheten inom 20 månader från den dag då ansökningen ingavs eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioritet begärs, och

3) att sökanden betalar fastställd ansökningsavgift och inger översättning av ansökan om nyttighetsmodellrätt enligt 7 § inom utsatt tid.

Skall europeisk patentansökan anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på handläggningsspråket inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan ansökningen på sökandens begäran omvandlas till nationell ansökan om nyttighetsmodellrätt med iakttagande av vad som bestäms i artiklarna 135 och 136 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden skall dessutom betala fastställd ansökningsavgift till registreringsmyndigheten och inge en översättning av ansökningen om nyttighetsmodellrätt enligt 7 § inom utsatt tid.

Ansökan om nyttighetsmodellrätt enligt 1 och 2 mom. skall godkännas till dessa delar, om den uppfyller de krav angående en ansökans form som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till denna.

30 §

Har två år förflutit sedan en nyttighetsmodell registrerades och används inte uppfinningen *här i landet* i skälig utsträckning, kan den som vill använda uppfinningen här få

30 §

Om två år har förflutit sedan en nyttighetsmodell registrerades och uppfinningen inte används eller *bringas till användning i Finland* i skälig utsträckning, kan den som

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
tvångslicens till detta, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas.	vill använda uppfinningen här få tvångslicens till detta, om godtagbar anledning till underlåtenheten saknas.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Denna lags 5 § 1 mom. och 30 § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 1996.

4.

Lag

om ändring av 12 § lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 december 1967 om rätt till arbetstagares uppfinningar (656/67) 12 § 1 mom., samt
fogas till 12 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

12 §

Tvistemål angående arbetsgivare eller arbetstagare tillkommande rätt enligt denna lag handlägges av Helsingfors *rådstuvurätt*. Härvid skola stadgandena angående rättegången i patentmål i tillämpliga delar iaktagas.

Föreslagen lydelse

12 §

Tvistemål angående arbetsgivare eller arbetstagare tillkommande rätt enligt denna lag handläggs av Helsingfors *tingsrätt*. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas om rättegången i patentärenden.

Helsingfors tingsrätt är laga domstol, om tvisten gäller rätt till en uppfinning enligt denna lag för vilken har sökts europeiskt patent som avses i den europeiska patentkonventionen (FördrS /), och om arbetstagaren när han gjorde denna uppfinning huvudsakligen tjänstgjorde i Finland. Om den stat i vilken arbetstagaren huvudsakligen arbetade inte kan påvisas, är Helsingfors tingsrätt laga domstol, om arbetsgivaren när uppfinningen gjordes hade ett sådant verksamhetsställe i Finland på vilket den arbetstagare som gjorde uppfinningen tjänstgjorde. Saken kan behandlas i Helsingfors tingsrätt även i det fall att de tvistande parterna muntligen eller skriftligen har avtalat att Helsingfors tingsrätt är behörig domstol i saken, när ett sådant avtal är tillåtet enligt lagstiftningen i den stat vars lagstiftning tillämpas på arbetsavtalet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som stadgas genom förordning.

Bilaga 2

Förordning

om ändring av patentförordningen

På föredragning av handels- och industriministern

ändras i patentförordningen av den 26 september 1980 (669/80) 1 § 3 mom., 7 § 2 mom. 7 punkten, 8 § 1 mom., 17 a § 1 mom., 17 c § 2 mom., 18 § 2 mom., 21 § 1 mom., 31 § 2 mom. 5 punkten, 38 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten och 45 § 1 mom., av dessa lagrum 17 a § 1 mom, 17 c § 2 mom. samt 38 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten sådana de lyder i förordning av den 14 juli 1985 (505/85),

fogas till 7 § 2 mom. en ny 9 a-punkt och en ny 14 a-punkt, till 8 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 31 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat genom nämnda förordning av den 14 juni 1985 en ny 7 a-punkt och en ny 9 a-punkt, till förordningen 37 a §, till 38 § 2 mom., sådant det lyder i sistnämnda förordning, en ny 7 a punkt, till förordningen nya 38 a och 52 g - 52 y §§ samt en ny mellanrubrik före 52 g, 52 r, 52 t och 52 u §§ som följer

1 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Stadgandena om patentansökan i denna förordning tillämpas, om inte annat stadgas med avseende på något stadgande, endast på

1) finsk patentansökan,

2) internationell patentansökan som i fråga om Finland har fullföljts enligt 31 § patentlagen eller som upptagits till handläggning enligt 38 § i samma lag, och

3) europeisk patentansökan, som har omvandlats till nationell patentansökan enligt 70 s § patentlagen.

7 §

— — — — — — — — — — — — — — —

I diariet antecknas för varje ansökan:

— — — — — — — — — — — — — — —

7) uppgift om huruvida ansökningen är finsk ansökan, internationell ansökan eller europeisk patentansökan som har omvandlats till nationell patentansökan;

— — — — — — — — — — — — — — —

9 a) om ansökningen har omvandlats från europeisk patentansökan till nationell ansökan, den dag då ansökningen enligt den europeiska patentkonventionen (FördrS /) ingavs samt den dag då ansökningen inkom till patentverket för omvandling;

— — — — — — — — — — — — — — —

14 a) om ansökningen har omvandlats från europeisk patentansökan till nationell ansökan, den europeiska patentansökningens ansökningsnummer;

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Patentverket upprättar för varje vecka en förteckning över inkomna patentansökningar. Förteckningen innehåller för varje ansökan de uppgifter som avses i 7 § 2 mom. 1, 3, 5 - 11, 14 och 14 a-punkten.

— — — — — — — — — — — — — — —

Patentverket upprättar dessutom för varje vecka en förteckning över de offentliga europeiska patentansökningar som omfattar Finland utgående från de uppgifter patentverket har fått av det europeiska patentverket. Förteckningen innehåller för varje ansökan de uppgifter som anges i artikel 128.5 i den europeiska patentkonventionen.

— — — — — — — — — — — — — — —

17 a §

En sådan deposition som avses i 8 a § 1 mom. patentlagen skall göras hos en institution, som är internationell depositionsmyndighet enligt den i Budapest den 28 april 1977 gjorda överenskommelsen om internationellt erkännande av deposition av mikroorganismer i samband med patentärenden (Budapestöverenskommelsen) eller hos någon annan depositionsinstitution som det europeiska patentverket har godkänt.

— — — — — — — — — — — — — — —

17 c §

— — — — — — — — — — — — — — —

En ny deposition skall göras inom tre månader, räknat från den dag då deponenten

tog emot underrättelse från den internationella depositionsmyndigheten om att prov från den tidigare gjorda depositionen inte längre kan tillhandahållas. Om institutionen har upphört som internationell depositionsmyndighet för sådana mikroorganismer som depositionen avsåg eller om den har upphört att fullgöra sina åligganden enligt Budapestöverenskommelsen och deponenten inte har fått underrättelse om detta inom sex månader, räknat från den tidpunkt då den internationella byrån har offentliggjort uppgift om saken, får den nya depositionen likväl göras inom nio månader, räknat från nämnda offentliggörande. Beträffande övriga depositionsinstitutioner börjar ovan nämnda tid för depositionen att löpa när det europeiska patentverket har publicerat motsvarande uppgift om ärendet.

— — — — — — — — — — — — —

18 §

— — — — — — — — — — — — —

Föreligger i fråga om internationell patentansökan eller i fråga om europeisk patentansökan som omvandlats till nationell ansökan ett sammandrag som har fastställts av en internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller av det europeiska patentverket, skall dess innehåll godtas. I annat fall fastställer patentverket sammandraget även i en sådan ansökan. I sistnämnda fall skall 1 mom. tillämpas.

21 §

Med grundhandling i finsk patentansökan, patentansökan som upptas till handläggning enligt 38 § patentlagen och europeisk patentansökan som omvandlats till nationell ansökan avses i denna förordning beskrivning med tillhörande ritning samt patentkrav på finska eller svenska, som förelåg när ansökningen gjordes eller skall anses gjord. Förelåg inte sådana handlingar i ansökningen vid nämnda tidpunkt, skall första därefter inkomna beskrivning och patentkrav på finska eller svenska anses utgöra grundhandling, i den mån innehållet har tydlig motsvarighet i handlingar som förelåg hos verket vid nämnda tidpunkt.

— — — — — — — — — — — — —

31 §

— — — — — — — — — — — — —

Utläggningsskriften skall ange utläggningsdagen och uppta

— — — — — — — — — — — — —

5) uppgift om huruvida ansökningen är finsk ansökan, internationell ansökan eller europeisk patentansökan som har omvandlats till nationell patentansökan;

— — — — — — — — — — — — —

7 a) om ansökningen har omvandlats från europeisk patentansökan till nationell ansökan, den dag då ansökningen enligt den europeiska patentkonventionen ingavs samt den dag då ansökningen inkom till patentverket för omvandling;

— — — — — — — — — — — — —

9 a) om ansökningen har omvandlats från europeisk patentansökan till nationell ansökan, den europeiska patentansökningens ansökningsnummer;

— — — — — — — — — — — — —

Patentregistret

37 a §

Patentregistret innehåller uppgifter om patent som patentverket har meddelat och om europeiska patent som har rättsverkan i Finland.

38 §

När ett patent har meddelats i Finland, införs det i patentregistret.

I registret antecknas härvid

— — — — — — — — — — — — —

5) följande dagar:

a) om patentet grundas på finsk patentansökan, ansökningens ingivningsdag samt den dag från vilken patenttiden löper, om den inte är densamma som ansökningens ingivningsdag;

b) om patentet grundas på internationell patentansökan, den internationella ingivningsdagen eller den dag då ansökningen enligt 38 § 3 mom. patentlagen skall anses gjord;

c) om patentet grundas på europeisk patentansökan som omvandlats till nationell ansökan, den dag då ansökan enligt den europeiska patentkonventionen gjordes samt den dag då ansökan inkom till patentverket för omvandling;

d) den dag då ansökningshandlingarna blev offentliga;

e) den dag då patentansökningens utläggning kungjordes i enlighet med 21 § patentlagen; och

f) den dag då patent meddelades;

— — — — — — — — — — — — —

7 a) om ansökningen har omvandlats från europeisk ansökan till nationell ansökan, den europeiska patentansökningens ansökningsnummer;

— — — — — — — — — — — — — —

38 a §

Europeiskt patent införs i registret, när det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats och när sökanden har ingivit översättning och betalat avgift enligt 70 h § 1 mom. patentlagen.

I registret införs då

1) den dag då det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats,

2) den dag då översättning och avgift enligt 70 h § 1 mom. patentlagen har inkommit, samt när kungörelse har utfärdats om översättningen,

3) den fastställda dagen för ingivande av ansökan och, om det är fråga om europeisk avdelad ansökan, dagen för ingivande av avdelad ansökan, samt

4) uppgifter, som motsvarar dem som framgår av 38 § 2 mom. 1 - 4 punkten, 5 punkten underpunkt b och d samt 6 - 9 punkten.

Har det europeiska patentverket slutligt beslutat att europeiskt patent skall upphävas eller att europeiskt patent skall upprätthållas i ändrad avfattning, införs detta i registret. Om en patenthavare i de fall då patentet upprätthålls i ändrad avfattning har ingivit översättning och betalat den avgift som anges i 70 h § 1 mom. patentlagen, antecknas det i registret.

Om rättelse av en översättning som nämns i 1 eller 3 mom. inges, antecknas i registret när detta har skett samt när kungörelse har utfärdats om rättelsen.

45 §

Patentverket är mottagande myndighet för internationell patentansökan från en sökande som är finsk medborgare eller har hemort i Finland eller är en juridisk person som har bildats enligt finsk lag, eller från sökande som idkar rörelse i Finland. En sådan sökande kan inge internationell patentansökan också till det europeiska patentverket.

— — — — — — — — — — — — — —

Mottagande av europeisk patentansökan

52 q §

Om europeisk patentansökan inges till patentverket, skall verket enligt regel 24.2 och 24.3 i tillämpningsföreskrifterna till den europeiska patentkonventionen anteckna dagen för mottagandet i ansökningshandlingarna, ge sökanden intyg över att handlingarna har tagits emot samt underrätta det europeiska patentverket om saken.

Ansökningen skall tillställas det europeiska patentverket i enlighet med artikel 77 i den europeiska patentkonventionen samt regel 15.3 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen, om ingenting annat följer av lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar (551/67).

Omvandling av europeisk patentansökan till nationell ansökan

52 r §

Inkommer till patentverket en begäran enligt artikel 136.2 i den europeiska patentkonventionen om att europeisk patentansökan skall omvandlas till nationell ansökan, skall patentverket omedelbart översända begäran jämte avskrift av ansökningen till patentmyndigheten i de stater som angivits i begäran.

52 s §

Inkommer till patentverket europeisk patentansökan, som har tillställts verket enligt artikel 136 i den europeiska patentkonventionen, skall patentverket utan dröjsmål meddela sökanden detta.

Ansökningsavgift och översättning enligt 70 s § 1 och 2 mom. patentlagen skall ha inkommit till patentverket inom tre månader från den dag då meddelande enligt 1 mom. sändes till sökanden. Ansökningsavgiften uträknas på samma sätt som den ansökningsavgift som anges i 8 § patentlagen.

Diarium som skall föras över europeiska patentansökningar

52 t §

Patentverket för ett särskilt offentligt diarium över europeiska patentansökningar, av vilka översättning enligt 70 n § patentlagen har ingivits till patentverket.

I diariet antecknas för varje ansökan det ansökningsnummer som det europeiska patentverket har gett ansökningen, sökandens namn och adress samt den dag då en översättning eller en rättelse av denna har ingivits samt den dag då kungörelse utfärdades om översättningen eller rättelsen. Dessutom antecknas den fastställda ingivningsdagen för ansökningen, de uppgifter som anförs i 7 § 2 mom. 4 - 6 och 10 punkten samt uppgift om huruvida ansökningen är europeisk avdelad ansökan.

När en översättning enligt 70 h § 1 mom. patentlagen har ingivits, antecknas detta i diariet och likaså uppgift om när kungörelse har utfärdats om översättningen. Detsamma gäller en sådan rättelse av översättning som inges innan patentet införs i patentregistret.

Översättning av europeiskt patent och europeisk patentansökan

52 u §

En översättning enligt 70 h § patentlagen skall inges och avgift betalas till patenverket inom tre månader från den dag då det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats eller om att patentet skall upprätthållas i ändrad avfattning.

En översättning enligt 1 mom. skall innefatta uppfinningens benämning, beskrivning av uppfinningen, vid behov jämte ritningar, ett sammandrag samt patentkrav.

Till översättning som avses i den första meningen i 70 h § 1 mom. patentlagen skall fogas uppgifter om patentansökningens nummer samt om sökandens namn och adress. Till översättning som avses i den fjärde meningen i nämnda 70 h § 1 mom. skall fogas uppgifter om patentnumret samt om patenthavarens namn och adress.

En översättning enligt 70 h § patentlagen anses inte ha givits, om inte 2 och 3 mom. iakttas.

52 v §

Till en översättning enligt 70 n § patentlagen skall fogas uppgifter om ansökningsnumret samt om sökandens namn och adress. Om detta inte iakttas, anses översättningen inte ha ingivits.

52 x §

En kungörelse, som gäller en översättning enligt 70 h § patentlagen, skall innehålla

1) de uppgifter, som enligt 52 u § 3 mom. skall fogas till översättningen,
2) patentansökningens eller patentets klassbeteckning,
3) uppfinningens benämning,
4) uppgift om ansökningens ingivningsdag,
5) uppgift om, när det europeiska patentverket har kungjort sitt beslut att meddela patent eller upprätthålla detta i ändrad avfattning, samt
6) om prioritet har yrkats, uppgift om var den ansökning som åberopas som prioritetsgrundande har ingivits, dess ingivningsdag och nummer.

En kungörelse som gäller översättning som avses i 70 n § patentlagen skall innehålla

1) de uppgifter, som enligt 52 v § skall fogas till översättningen,
2) patentansökningens klasser,
3) uppfinningens benämning,
4) uppgift om ansökningens ingivningsdag, samt
5) om prioritet har yrkats, uppgift om var den ansökning som åberopas som prioritetsgrundande har ingivits, dess ingivningsdag och nummer.

52 y §

Vid rättelse enligt 70 q § patentlagen av en översättning skall inges ett omskrivet exemplar av den rättade handlingen, i vilket rättelserna tydligt skall utmärkas. Till den rättade översättningen skall fogas uppgifter om patentets eller patentansökningens nummer samt om patenthavarens eller patentsökarens namn och adress vid äventyr att den rättade översättningen annars inte anses ha ingivits.

En kungörelse, som gäller rättelse enligt 70 q § 1 mom. patentlagen av översättning, skall innehålla

1) de uppgifter, som enligt 52 u § 3 mom. skall fogas till översättningen,
2) patentansökningens eller patentets klasser,
3) uppfinningens benämning, samt
4) uppgift om den dag då den rättade översättningen och publiceringsavgiften inkom till patentmyndigheten.

En kungörelse, som gäller rättelse enligt 70 q § 2 mom. av en översättning, skall innehålla

1) de uppgifter, som enligt 52 v § skall fogas till översättningen,
2) patentansökningens klasser,
3) uppfinningens benämning, samt

4) uppgift om den dag då den rättade översättningen inkom till patentmyndigheten.

Denna förordning träder i kraft den 199 .